

RIIGI 2026. AASTA LISAEELARVE SEADUSE EELNÕU SELETUSKIRI

Tallinn 2026

SISSEJUHATUS

Riigikogu võttis 10. detsembril 2025. aastal vastu 2026. aasta riigieelarve, mille tulud on 18,6 miljardit ja kulud 19,5 miljardit eurot ning investeeringud 1,3 miljardit ja finantseerimistingud 1,5 miljardit eurot.

Riigi 2026. aasta lisaeelarve seaduse eelnõu on koostatud kooskõlas riigieelarve seadusega¹. Vastavalt seaduse §-le 44 võib Vabariigi Valitsus lisaeelarve eelnõu algatada hiljemalt kolm kuud enne eelarveaasta lõppu.

Riigi 2026. aasta lisaeelarve eelnõuga tulud vähenevad 24 miljonit eurot, kulud suurenevad 4,4 miljonit eurot ning investeeringud vähenevad 1,5 miljonit eurot. Lisaeelarvega suurendatakse finantseerimistingute eelarvet 37,9 miljonit eurot.

Lisaeelarvega vähendatakse kulude ja investeeringute eelarvet 26,3 miljoni eurot nihutades 2026. aasta eelarvesse planeeritud kulusid ja investeeringuid 2028. aastasse või kaugemale, saades nii vaba eelarveruumi valitsuse uute prioriteetide rahastamiseks. Lisaks nihutatakse 3 mln eurot CO₂ müügitulust sõltuvaid kulusid ja investeeringuid, mille lõplik maht korrigeeritakse riigieelarve aasta lõpuks ning seetõttu lisaeelarve eelnõus ei kajastu. Uusi lisavajadusi rahastatakse 29,2 miljoni euro ulatuses. Arvestades ka CO₂ muudatusi, jääb riigieelarve kulude ja investeeringute koondmaht kehtivale tasemele.

10,98 miljonit eurot suunatakse kulusid ja investeeringuid Eesti.ai projektidele. Eesti.ai on Riigikantselei koordineeritav algatus, mille eesmärk on aidata Eestil kasutada tehisaru võimalusi targalt, vastutustundlikult ja praktilise kasu loogikast lähtudes. Algatus tugineb riigi pikaajalise strateegia *Eesti 2035* ja teistele kehtivatele strateegiatele eesmärgiga toetada Eesti majandust ja konkurentsivõimet tehisintellekti rakendamisega. 2026. aasta esimesel poolaastal on käivitatud 15 projekti, millest 12 projekti eelarvevajadus on kajastatud 2026. aasta lisaeelarves. Elluviidavaid projekte on tutvustatud seletuskirja järgmistes peatükkides. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala eestvedamisel ellu viidavad ettevõtlusele suunatud projektid rahastatakse olemasoleva eelarvega. Eesti.ai algatuse projektide elluviimine jätkub 2027. aastal. 2027. aasta rahastus otsustatakse järgmise aasta riigieelarve läbirääkimistel.

Valitsussektori eelarvepositsioon ja finantseerimine

Positsiooniarvestuse aluseks on Rahandusministeeriumi kevadine majandus- ja rahandusprognoos, mis avaldati aprilli alguses Rahandusministeeriumi kodulehel².

Arvestades käesoleva lisaeelarve raames otsustatud meetmetega, CO₂ kulude nihutamise ning täiendavalt Riigi Kinnisvara AS-i positsiooniparanduse ning Hexest Materials investeeringute täpsustamisega **püsib valitsussektori eelarvepuudujääk käesoleval aastal 4,3 protsendi juures SKPst** ehk samal tasemel, mis oli Rahandusministeeriumi kevadprognoosis.

Tulude suurendamiseks on otsustatud võtta Riigimetsa Majandamise Keskuselt täiendavaid dividende puhaskasumi arvelt. Lisaeelarve meetmed on sihistatud ning peamine eesmärk on lisaks Eesti.ai algatuse rahastamisele idapiiri ehitusega jätkamine, kütuse- ja elektriaktsiisi tõusude ärajätmise mõju katmine käesoleval aastal ning Eesti Kultuurkapitalile hasartmängumaksust saamata jäänud toetuse hüvitamine.

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/121062016019?leiaKehtiv>

² <https://fin.ee/riigi-rahandus-ja-maksud/fiskaalpoliitika-ja-majandus/rahandusministeeriumi-majandusprognoos>

Lisaeelarve sisaldab ka muid meetmeid ja kulude ümbertõsteid, kuid kokkuvõttes need eelarvetasakaalu ei mõjuta. Meetmed on detailselt valitsemisalade lõikes lahti kirjutatud seletuskirja järgmises osas. Meetmete mõju eelarve kuludele ning eelarvepositsioonile kui ka rahavoole võivad olla erinevad, kuna eelarvepositsiooni ja rahavoo leidmisel arvestatakse täiendavalt meetmete rakendamisel riigile laekuvat maksutulule, mis sõltub omakorda meetmete majanduslikust sisust.

Kulumeetmete puhul arvestame positsiooniarvestuses ka mõjuga maksudele, mis erineb sõltuvalt kululiigist. Lähtume neljast erinevast kululiigist: palgakulu, majandamiskulu, investeering ja toetus. 2026. aastal ulatub lisaeelarve kulumeetmete mõjul maksutulule ligi 8,9 mln euronit, sealjuures kõige enam väheneb käibemaksu ja sotsiaalmaksu tasumine. Nii käibemaksu kui ka kütuseaktsiisi tasumist mõjutavad majandus- ja tööjõukulu ning investeeringute kokkuvõtteid, mis vähendavad tarbimist ja ühtlasi ka maksutulule. Suurem vähenemine toimub ka sotsiaalmaksu tasumistes, kuna kokkuvõtte raames vähendatakse olulisel ulatusel palgakulu.

Erandina kasvab juriidilise isiku tulumaksu summa eelarves, kuna otsustatud on suurendada dividenditulu 20 miljoni euro ulatuses, millega kaasneb riigile tasutav täiendav tulumaks summas 5,6 miljonit eurot.

Lisaeelarve meetmete mõju maksudele on kokku -44,9 mln eurot ning jaotub maksude vahel järgmiselt:

- Sotsiaalmaks -5,1 mln €
- Juriidilise isiku tulumaks 4,7 mln € (sh täiendavalt dividendilt laekuv tulumaks)
- Füüsilise isiku tulumaks -3,9 mln €
- Käibemaks -4,1 mln €
- Kütuseaktsiis -36,6 mln € (sh kütuse- ja elektriaktsiisi 2026. aasta tõusude ärajätmine)

Käesoleva lisaeelarve sisaldab ka Kaitseministeeriumi finantseerimistehingut, millega meetmete **rahavooline mõju** moodustab kokku 0,1 protsenti SKPst. Muudatuse tulemusel on intressitulu- ja kulu muutused võrreldes kevadprognoosis arvestatuga väikesed, seega ei ole nende mõju lisaeelarvele lisatud.

Eelnõu ülesehitus

Riigi 2026. aasta lisaeelarve seaduse eelnõu (edaspidi eelnõu) on üles ehitatud 2026. aasta riigieelarve seaduse alusel ning kajastatud on ainult muutuvaid riigieelarve kulude, investeeringute ja finantseerimistehingute eelarveid. Riigieelarves on kulud ja investeeringud kajastatud „ – “ märgiga, mistõttu on nende vähenemine kajastatud „ + “ märgiga.

Eelnõu paragrahvis 1 lõikes 1 on kajastatud konsolideeritud eelarve majandusliku sisu lõikes kuludes ja investeeringutes ning välja on toodud tulude ja kulude vahe.

Eelnõu paragrahvis 1 lõikes 2 on eelarve kajastatud administratiivselt põhiseaduslike institutsioonide, Vabariigi Valitsuse, Riigikantselei ja ministeeriumi valitsemisalade kaupa. Eelarve on jaotatud majandusliku sisu järgi kuludeks, investeeringuteks ja finantseerimistehinguteks. Kulud on ministeeriumide ja Riigikantselei eelarvetes täiendavalt liigendatud tulemusvaldkondade ja programmi tegevuste kaupa ning need on kajastatud käibemaksuta. Investeeringutest on objektid maksumusega alates 10 miljonist käibemaksuta eraldi ridadel välja toodud. Alla 10 miljonilised objektid kajastuvad riigieelarves käibemaksuta koondatult ühel real.

Täiendavalt on liigendatud ka eelarve liigid, mille alusel on võimalik eraldi näha piirmäärata eelarve jaotust (nt seadusest tulenevad, välisvahenditega seotud jms eelarved).

Eelnõu seletuskirja ülesehitus

Eelnõu seletuskirjas kajastatakse ainult tehtavaid muudatusi ning ei esitata uuesti kogu 2026. aasta riigieelarve seadust täies mahus. 2026. aasta eelarve selgitamiseks on Rahandusministeeriumi kodulehel avaldatud ka riigieelarve juhtimislaud. Lisaeelarve vastuvõtmise järel uuendab Rahandusministeerium 2026. aasta riigieelarve juhtimislaua andmeid ning juhtimislaual kuvatakse kehtiv 2026. aasta riigieelarve täies mahus.

Eelnõu seletuskiri koosneb sissejuhatuses ja kahest osast. Esimene osa annab selgitused eelnõus tehtud muudatustele põhiseaduslike institutsioonide, Riigikantselei ja ministeeriumi valitsemisalade kohta. Iga valitsemisala kohta on kajastatud eelnõu kujul tabel (paragrahvis 1 lõikes 2 toodud ülesehituses), kus on informatiivsena kirjeldatud 2026. aasta kohta vastu võetud seaduse koondmaht, eelnõuga tehtavate muudatuste koondmaht ning 2026. aasta koondmaht koos eelnõuga tehtavate muudatustega. Tabelites esitatakse informatsioon tuhandetes eurodes. Tabelile järgnevad selgitused eelnõule, mis kirjeldavad ja põhjendavad tehtavaid muudatusi. Valitsemisalade vahelised muudatused on selgitatud selle valitsemisala juures, kes eelarvet vastu võtab. Ümardamine tuhande euronit võib põhjustada väikeseid erinevusi tabeli ja selgitustes toodud andmete võrdlemisel.

Teine osa selgitab muudetavaid ja lisatavaid tekstiparagrahve.

Seletuskirja koostasid Rahandusministeeriumi riigieelarve osakonna finantstalituse ametnikud koostöös teiste ministeeriumide ametnikega.

I ÜLEVAADE 2026. AASTA LISAEELARVE MUUDATUSETTEPANEKUTEST

Teha lisaeelarvega järgmised muudatused:

§ 1. Muudatused riigieelarve vahendites (tuhandetes eurodes)

VABARIIGI PRESIDENDI KANTSELEI

Tabel 1. Vabariigi Presidendi Kantselei, tuhat eurot

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
3.3	KULUD	-7 307	-5 987	81	81	-7 226	-5 906
3.4	Tööjõu- ja majandamiskulud	-6 418	-5 669	81	81	-6 337	-5 588

Muudatustega suunatakse 72 598 eurot Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisala asutusele Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskusele ning 8 450 eurot Rahandusministeeriumi valitsemisala asutusele Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskusele, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

ÕIGUSKANTSLERI KANTSELEI

Tabel 2. Õiguskantsleri Kantselei, tuhat eurot

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
5.1	KULUD	-3 575	-3 276	-250	-250	-3 825	-3 526
5.2	Tööjõu- ja majandamiskulud	-3 423	-3 265	-250	-250	-3 673	-3 515

Eesti.ai tehisaru järelevalve ja õiguskeskkonna tugevdamiseks suunatakse **Õiguskantsleri Kantseleisse 250 000 eurot**. Tehisaru kasutamine hõlmab endas mitmeid riske ja toob kaasa muudatuste vajaduse õiguskeskkonnas. Sellega seoses suureneb Õiguskantslei Kantselei töökoormus ning vajalik on kestlik lisaressurss uute ülesannete täitmiseks, mis puudutab õiguskeskkonna muudatusi tehisarust tulenevalt (riskid, turvalisus, eetika ja regulatiivsed muudatused):

- Tehisaru- ja IT-pädevusega sõltumatute ekspertide palkamine järelevalve ja kontrollkäikude läbiviimiseks riigiasutustes, kus otsuseprotsessis kasutatakse tehisaru, digitaliseeritud lahendusi ja andmeladusid;
- Euroopa Liidu ja Eesti õiguses tehisaru regulatsioonide monitooringu eksperdi töö rahastamine.

VABARIIGI VALITSUS

Tabel 3. Vabariigi Valitsus, tuhat eurot

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
7.1	KULUD	-3 584 307	-906 551	12 781	11 320	-3 571 526	-895 231
7.4	Vabariigi Valitsuse reservid	-169 245	-169 245	11 320	11 320	-157 925	-157 925
7.8	Kohaliku omavalitsuse üksustele edasiantavad maksud	-2 172 182	0	1 461	0	-2 170 721	0
7.9	Sh kohaliku omavalitsuse üksustele edasiantav tulumaks	-2 069 462	0	1 461	0	-2 068 001	0

Muudatusega suunatakse Vabariigi Valitsuse reservidest 175 399 eurot Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Vabariigi Valitsuse reservide eelarvet vähendatakse 11 144 757 eurot. Muudatus tuleneb Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbelistesse vahenditesse kavandatud järgmistest tegevustest:

- Rahandusministeeriumi valitsemisala tegevuse *Laia riigikaitse arendamine, sh elanikkonnakaitse* 2026. aasta eelarvest nihutatakse 198 540 eurot 2028. aastasse seoses maksukohuslaste registri andmete säilitamise projekti tegevuste ajakava muutuse ja kulude edasilükkumisega.
- Siseministeeriumi valitsemisala tegevuse *Laia riigikaitse arendamine, sh elanikkonnakaitse* 2026. aasta eelarvest nihutatakse 8 892 435 eurot 2028. aastasse ja 2 053 782 eurot 2029. aastasse seoses relvastuse hankimise, kriisireservide loomise, IT süsteemide arenduste ning riigisaladusega kaetud tegevuste ajakava muutuse ja kulude edasilükkumisega.

Seoses maksutulude vähenemisega, vähenevad kohaliku omavalitsuse üksustele edasiantavad maksud **1 461 000 eurot**. Täpsemalt loe alapeatükist Valitsussektori eelarvepositsioon ja finantseerimine.

RIIGIKANTSELEI

Tabel 4. Riigikantselei, tuhat eurot

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
8.3	KULUD	-27 216	-14 050	-6 362	-5 200	-33 577	-19 250
8.4	Riigikantselei	-27 216	-14 050	-6 362	-5 200	-33 577	-19 250
8.5	Tulemusvaldkond: Riigivalitsemine	-23 768	-14 050	-5 200	-5 200	-28 968	-19 250

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
8.6	Vabariigi Valitsuse ja peaministri tegevuse toetamise programm						
8.7	Vabariigi Valitsuse ja peaministri tegevuse toetamine	-23 768	-14 050	-5 200	-5 200	-28 968	-19 250
8.8	Tööjõu- ja majandamiskulud	-23 460	-13 742	-5 000	-5 000	-28 460	-18 742
8.10	Muud toetused	-296	-296	-200	-200	-496	-496
8.12	Käibemaksukulu majandamiskuludelt	-3 448	0	-1 162	0	-4 609	0

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Riigikantseleile suunatakse *Vabariigi Valitsuse ja peaministri tegevuse toetamise* programmi tegevusse **5 200 000 eurot** (käibemaksu kuluna lisandub 1 161 600 eurot) Eesti.ai elanikkonna koolitusprogrammi „Kõige AI targem rahvas“ elluviimisega seotud kuludeks. Programmi eesmärk on pakkuda tehisarurakenduslikke oskusi ja teadmisi 100 000-le inimesele üle Eesti kõigis maakondades, sealhulgas vähemalt 10 000-le inimesele 2026. aastal.

Programmi raames korraldatakse 2-4 tunniseid praktilisi tehisarur töötabasid Eesti maakondades. Aluseks võetakse OSKA raporti oskuste ja ametite uuringud ja info. Koostööd tehakse koolitajate, ülikoolide, teadusparkide, IT ettevõtete ja liitudega. See ergutab Eesti koolitusturгу. Programm on loodud sidustatuna ettevõtetele suunatud meetmetega, mille eesmärk on tõsta tootlikkust, toetada ekspordi ja majandusarengut. Programmi tulemusena on inimestel paremad tööalased oskused ja huvi oma töös tehisarur rakendada.

Lisaks programmi otsestele elluviimiskuludele (4 750 000 eurot) on Riigikantselei eelarvesse planeeritud 450 000 eurot Eesti.ai algatuse juhtimiseks ning uute Eesti.ai projektide ettevalmistamiseks.

HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUM

Tabel 5. Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
9.8	KULUD	-1 176 947	-916 804	-36	45	-1 176 983	-916 759
9.9	Haridus- ja Teadusministeerium	-753 956	-619 226	-749	-668	-754 705	-619 894
9.10	Riigi kutseõppeasutused	-121 754	-109 486	227	227	-121 527	-109 260
9.11	Riigi rakenduskõrgkoolid	-47 067	-42 022	908	908	-46 159	-41 114
9.13	Riigi teadus- ja arendusasutused	-25 494	-16 722	-350	-350	-25 844	-17 072
9.15	Rahvusarhiiv	-9 745	-9 580	-72	-72	-9 817	-9 652
9.18	Tulemusvaldkond: Eesti keel ja eestlus	-10 106	-7 997	-498	-498	-10 604	-8 496
9.19	Keeleprogramm						
9.20	Eesti keele maine ja staatuse tugevdamine	-949	-949	5	5	-944	-944

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
9.22	Sotsiaaltoetused	-92	-92	5	5	-87	-87
9.24	Keeletaristu ja keeletehnoloogia arendamine	-4 748	-4 598	-233	-233	-4 982	-4 831
9.25	Tööjõu- ja majandamiskulud	-3 844	-3 693	-393	-393	-4 237	-4 087
9.26	Muud toetused	-905	-905	160	160	-745	-745
9.27	Eesti keele õppe toetamine ja oskuse hindamine ning mitmekeelsus	-4 409	-2 451	-270	-270	-4 679	-2 721
9.28	Tööjõu- ja majandamiskulud	-3 148	-1 190	-270	-270	-3 418	-1 460
9.31	Tulemusvaldkond: Tark ja tegus rahvas	-877 138	-702 692	800	800	-876 339	-701 892
9.32	Haridus- ja noorteprogramm						
9.33	Haridusvõrgu korrastamine ja arendamine	-33 490	-22 410	15	15	-33 475	-22 395
9.34	Tööjõu- ja majandamiskulud	-22 410	-22 410	15	15	-22 395	-22 395
9.36	Juurdepääsu tagamine üld- ja kutseharidusele	-305 874	-298 425	1 622	1 622	-304 251	-296 803
9.37	Tööjõu- ja majandamiskulud	-213 043	-205 633	222	222	-212 821	-205 411
9.39	Muud toetused	-84 330	-84 329	1 401	1 401	-82 929	-82 928
9.40	Juurdepääsu tagamine kõrgharidusele	-322 540	-307 236	908	908	-321 632	-306 328
9.41	Tööjõu- ja majandamiskulud	-41 730	-40 578	908	908	-40 822	-39 670
9.53	Õppekava ja -vara arendamine ning õpikeskkonna kujundamine	-24 539	-17 143	-1 856	-1 856	-26 395	-18 999
9.54	Tööjõu- ja majandamiskulud	-17 654	-13 152	-556	-556	-18 209	-13 707
9.55	Muud toetused	-6 886	-3 992	-1 300	-1 300	-8 186	-5 292
9.56	Võrdsete võimaluste tagamine hariduses	-56 837	-45 794	110	110	-56 727	-45 684
9.58	Muud toetused	-45 635	-44 635	110	110	-45 525	-44 525
9.81	Tulemusvaldkond: Riigivalitsemine	-9 745	-9 580	-72	-72	-9 817	-9 652
9.82	Arhiivindusprogramm						
9.83	Arhivaalide kogumine, säilitamine ja juurdepääsu tagamine	-9 745	-9 580	-72	-72	-9 817	-9 652
9.84	Tööjõu- ja majandamiskulud	-9 730	-9 565	-72	-72	-9 802	-9 637
9.86	Tulemusvaldkond: Teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus	-258 378	-196 534	-185	-185	-258 563	-196 719
9.87	Teadussüsteemi programm						
9.88	Teadusasutuste ja teadlaskonna arengu toetamine	-199 279	-180 374	-680	-680	-199 959	-181 054
9.91	Muud toetused	-192 339	-174 412	-680	-680	-193 019	-175 092
9.92	Teadustaristu kvaliteedi ja kättesaadavuse kindlustamine	-16 183	-16 161	495	495	-15 688	-15 665
9.93	Tööjõu- ja majandamiskulud	-715	-693	-256	-256	-971	-949
9.94	Muud toetused	-15 468	-15 468	752	752	-14 716	-14 716
9.99	Käibemaksukulu majandamiskuludelt	-21 580	0	-81	0	-21 661	0
9.100	INVESTEERINGUD	-31 000	-23 310	-1 930	-1 930	-32 930	-25 240
9.102	Muud investeeringud kokku	-12 173	-10 128	-1 930	-1 930	-14 104	-12 058

Muudatustega suunatakse 15 232 eurot Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisala asutusele Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskusele, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Eesti.ai haridusvaldkonna projektide elluviimiseks suunatakse Haridus- ja Teadusministeeriumisse **1 900 000 eurot** (käibemaksu kuluna lisandub 81 000 eurot). Haridus- ja Teadusministeeriumi eelarve prioriteedid on seotud AI õppe võimekuse tõstmisega erinevatel haridustasemetel, AI rakenduste kasutamiseks vajalike IT süsteemide liidestamisega ning eesti keele ja kultuuri tugevdamise ja arendamisega AI mudelites. Rahastatakse järgmisi projekte:

- Tehisaru kasutamiseks erinevatel haridustasemetel eraldatakse **1 300 000 eurot**, mis võimaldab haridusasutustel tehisaru võimaluste paremat rakendamist ning arendada uusi praktilisi AI lahendusi õpetajate ja õpilaste toetamiseks. Eelarve eraldatakse programmi tegevusse *Õppekava ja –vara arendamine ning õpikeskkonna kujundamine*.
- Hariduse X-tee personaliseeritud õppe ja tehisaru rakendusteks eraldatakse **250 000 eurot**, et luua hariduse andmevahetuse raamistik. Eelarve eraldatakse programmi tegevusse *Õppekava ja –vara arendamine ning õpikeskkonna kujundamine*. Projekt tagab kriitiliste õppeandmete standardiseeritud, turvalise ja auditeeritava liikumise haridusasutuste, teenuspakkujate ning Eesti hariduse infosüsteemi EHIS-e vahel ning loob eelduse õpilase e-õpilasraamatu terviklikuks haldamiseks.
- Eesti keel ja kultuur suurtes keelemudelites järelõppeks eraldatakse **350 000 eurot** Eesti Keele instituudile (EKI) programmi tegevusse *Keeletaristu ja keeletehnoloogia arendamine*, et arendada eesti keele ja kultuuri järelõppeandmestikku suurtes keelemudelites. Luuakse esimene avalik eestikeelne järelõppeandmestik (vähemalt 10 000 emakeelset inimhinnangut) ning tõestatakse selle tõhusust, parandades mõõdetavalt vähemalt ühe avatud lähtekoodiga mudeli eestikeelset sooritust. Selle tulemusel muutub sooritus eestikeelsetel võrdlustestidel enne ja pärast järel-õpet kogutud andmetega. Samuti muutub suurtes keelemudelites inimhindamise võidumäär eelistustreenitud mudeli ja lähteseisu võrdluses; sooritus valdkonnaspetsiifilistes ülesannetes, millele andmestik on suunatud.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes ja investeeringutes)

Haridus- ja noorteprogrammi tegevuse *Juurdepääsu tagamine kõrgharidusele* majandamiskulude eelarvest suunatakse **907 942 eurot** investeeringuteks, kuna planeeritavad soetused ja remonttööd kvalifitseeruvad investeeringuteks:

- Planeeritakse soetada Riigi rakenduskõrgkoolidele õppevahendeid: inventari **588 734 eurot**, IT investeeringud **17 722 eurot** ja transpordivahend (elektriauto) **26 486 eurot**;
- **415 000 eurot** Tallinna Tehnikakõrgkooli kinnisvarainvesteeringuks peahoone 0-korruse rekonstrueerimiseks;
- **200 000 eurot** Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli kinnisvarainvesteeringuks õppehoone akende vahetuseks, täiendavate õpperuumide loomiseks ja Kukuruse hoone fassaadi remonttöödeks. Samas vähendatakse Kõrgema Kunstikooli Pallas kinnisvara investeeringut **340 000 eurot**. Kõrgem Kunstikool Pallas sai osa 2026.aastasse planeeritud kinnisvarainvesteeringuid tehtud 2025.aasta lõpus teaduse valdkonna energiatõhusust kasvatavate investeeringute arvelt.

Haridus- ja noorteprogrammi tegevuse *Juurdepääsu tagamine üld- ja kutseharidusele* muude toetuste ja majandamiskulude eelarvet vähendatakse **1 022 114 eurot** ja suunatakse investeringuteks:

- Riigi kutseõppeasutuste erinevate õppevahendite soetused: muud investeringud **14 500 eurot**, masinad ja seadmed **205 500 eurot** ja IT investeringud **6 650 eurot** klassifitseeruvad investeringuteks;
- **795 464 eurot** ja suunatakse IT investeringuteks, kuna IT-süsteemide arendustööd kapitaliseeritakse.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Teadussüsteemi programmi tegevusest *Teadus- ja teadlaskonna arengu toetamine* suunatakse **71 500 eurot** Rahvusarhiivile programmi tegevusse *Arhivaalide kogumine, säilitamine ja juurdepääsu tagamine*, et katta Eesti Kirjandusmuuseumi IT süsteemide konsolideerimisega seotud täiendavad tegevuskulud. Eelarvet suunatakse Rahvusarhiivile teadus- ja arendustegevuse valdkonna koostööpartnerite toetusteks planeeritud vahenditest. Koostööpartnerite tegevustoetuste täpne jagunemine summade ja asutuste lõikes selgub aasta jooksul vastavalt asutuste vajadustele. Eesti Kirjandusmuuseumi IT süsteemide konsolideerimisega seotud täpsed kulud ning aja- ja tegevuskava selgusid 2026. aasta esimese kvartali lõpuks.

Programmi tegevusest *Teadustaristu kvaliteedi ja kättesaadavuse kindlustamine* suunatakse **751 500 eurot** teaduskollektsioonide soetamiseks planeeritud vahendid programmi tegevusse *Teadus- ja teadlaskonna arengu toetamine*. Vastavalt kehtivale teadustaristu määrusele eraldatakse teaduskollektsioonide raha edaspidi teadus- ja arendustegevuse asutuste tegevustoetuse raames.

Keeleprogrammi tegevuse *Eesti keele maine ja staatuse tugevdamine* eelarvest suunatakse **5 000 eurot** haridus- ja noorteprogrammi tegevusse *Juurdepääsu tagamine üld- ja kutseharidusele*. 2025. a keeleteo peaauhinna (5 000 eurot) võitnud riigikooli eelarve asub haridus- ja noorteprogrammi tegevuses *Juurdepääsu tagamine üld- ja kutseharidusele*. Muudatusega välditakse koolile ühekordse vajadusega keeleprogrammi teenuse loomist.

Eesti keele tasemeeksamite korralduskulud on tõusnud seoses eksaminandide arvu olulise suurenemisega. Tasemeeksamile registreerunute arv on II kvartali alguseks 77% 2025. a registreerunute kogumahust. Tasemeeksamite korralduskulude katteks programmi tegevusse *Eesti keele õppe toetamine ja oskuste hindamine ning mitmekeelsus* suunatakse keeleprogrammi tegevuse *Keeletaristu ja keeletehnoloogia arendamine* teadlikult kokku hoitud **160 000 eurot** ning haridus- ja noorteprogrammi tegevusest *Võrdsete võimaluste tagamine hariduses* täiendava eesti keele õppe toetuse taotlusvooru prognoositut väiksemas mahus laekunud taotluste tõttu vabanenud **110 000 eurot**.

Haridus- ja noorteprogrammi tegevusest *Juurdepääsu tagamine üld- ja kutseharidusele* suunatakse **605 170 eurot** info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulude katteks keeleprogrammi tegevusse *Keeletaristu ja keeletehnoloogia arendamine* **43 315 eurot**, haridus- ja noorteprogrammi tegevusse *Õppekava ja -vara arendamine ning õpikeskkonna kujundamine* **305 669 eurot** ja teadussüsteemi programmi tegevusse *Teadustaristu kvaliteedi ja kättesaadavuse kindlustamine* **256 186 eurot**. Muudatusega täpsustatakse IKT kulude programmi tegevusi.

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 6. Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
10.7	KULUD	-359 242	-235 042	2 798	3 051	-356 444	-231 991
10.8	Justiits- ja Digiministeerium	-81 304	-33 732	-2 978	-2 725	-84 282	-36 457
10.9	Prokuratuur	-22 267	-11 466	9	9	-22 258	-11 457
10.13	Vanglad (grupp)	-81 156	-71 480	62	62	-81 094	-71 418
10.17	Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskus	-40 000	-27 995	5 705	5 705	-34 295	-22 290
10.19	Tulemusvaldkond: Õigusriik	-209 015	-158 470	-929	-929	-209 944	-159 399
10.20	Usaldusväärse ja tulemusliku õigusruumi programm						
10.25	Konkurentsivõimelise ärikeskkonna tagamine	-11 613	-8 813	-350	-350	-11 963	-9 163
10.26	Tööjõu- ja majandamiskulud	-9 678	-8 778	-350	-350	-10 028	-9 128
10.30	Kriminaalpoliitika kujundamine ja elluviimine, sh ennetus	-35 335	-21 721	-291	-291	-35 626	-22 012
10.31	Tööjõu- ja majandamiskulud	-34 814	-21 493	-291	-291	-35 105	-21 784
10.35	Karistuste täideviimise korraldamine	-77 403	-73 509	62	62	-77 341	-73 446
10.36	Tööjõu- ja majandamiskulud	-77 241	-73 346	62	62	-77 178	-73 284
10.39	Õigusemõistmise ja õigusteenuste tagamine	-66 193	-39 128	-350	-350	-66 543	-39 478
10.40	Tööjõu- ja majandamiskulud	-59 574	-32 508	-350	-350	-59 924	-32 858
10.47	Tulemusvaldkond: Digihiskond	-128 397	-76 572	3 980	3 980	-124 417	-72 592
10.48	Digihiskonna programm						
10.53	Andmepõhise ühiskonna arendamine	-12 901	-7 681	-1 055	-1 055	-13 956	-8 736
10.54	Tööjõu- ja majandamiskulud	-8 180	-5 222	-1 055	-1 055	-9 235	-6 277
10.57	Digiriigi teenuste ja platvormide tagamine	-56 881	-43 058	5 635	5 635	-51 247	-37 423
10.58	Tööjõu- ja majandamiskulud	-51 780	-41 350	5 635	5 635	-46 145	-35 715
10.64	Riikliku küberturvalisuse tagamine	-21 034	-17 641	-400	-400	-21 434	-18 041
10.65	Tööjõu- ja majandamiskulud	-14 910	-13 469	-400	-400	-15 310	-13 869
10.68	Sidevaldkonna õigusruumi tagamine	-13 620	-2 148	-200	-200	-13 820	-2 348
10.69	Tööjõu- ja majandamiskulud	-1 649	-925	-200	-200	-1 849	-1 125
10.72	Käibemaksukulu majandamiskuludelt	-21 831	0	-253	0	-22 084	0
10.73	INVESTEERINGUD	-33 995	-14 917	4 200	4 200	-29 795	-10 717
10.74	IT investeeringud	-27 384	-14 858	4 200	4 200	-23 184	-10 658

Muudatustega suunatakse 330 000 eurot Siseministeeriumile ja 9 840 eurot Rahandusministeeriumile, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

2026. aasta lisaelarvega nihutatakse selle aasta kulusid ja investeeringuid järgmistele aastatele eesmärgiga suunata vabanenud eelarve prioriteetsetele lisavajadustele. **Justiits- ja Digiministeeriumi** valitsemisala **Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskus** vähendab kulude ja investeeringute eelarvet **8 559 072 eurot** ning suunab 2026. aasta IT investeeringute eelarvest 2 200 000 eurot ja programmi tegevuse Digiriigi teenuste ja platvormide tagamine majandamiskuludest 6 359 072 eurot 2028. ja 2029. aasta eelarvesse. Arvutitöökohateenusele kasutajate lisandumine on edasi lükkunud, mistõttu on tekkinud ajutine kokkuhoid ning tegelikud kulud nihkuvad järgnevasse aastatesse. 2025. aasta lõpus oli Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskuse kesksel arvutitöökohateenusel 8 600 kasutajat. 2027.aastal lõpuks tuleb Vabariigi Valitsuse otsusel tuua Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskuse keskele teenusele 15 000 kasutajat. Seetõttu tõstetakse vastavad vahendid ümber edaspidisesse perioodi, et tagada teenuse rahastamine perioodil, mil kasutajate arvu kasvust tulenev koormus on täielikult realiseerunud.

Justiits- ja Digiministeeriumile suunatakse programmi tegevusele *Andmepõhise ühiskonna arendamine* **1 055 000 eurot** (käibemaksu kuluna lisandub 253 000 eurot) Eesti.ai avaliku sektori projektide elluviimiseks ja kvaliteetsema õigusloome tagamiseks.

- Efektiivsusprojektile „Turvaline, juhitud ja mõjus töökorraldus (sh litsentsid)“ suunatakse 2026. aastaks 680 000 eurot, et toetada AI laiaulatuslikku kasutuselevõtmist avalikus sektoris.
- Projektile „Õigusloome protsessi kvaliteet ja tõhusus“ tegevuste rahastamiseks 2026. aastaks suunatakse 375 000 eurot, millega luuakse ja piloteeritakse õigusloomet toetavaid tehisarulahendusi, mis, aitavad teha kiiremini õigusaktides võrdlevat analüüsi, koondada tagasisidet ning tuvastada õigusaktides vastuolusi, kattuvusi ja vigu.

Valitsemisalade vaheline muudatus

Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisalasse suunatakse Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskusele (RIT) programmi tegevuse *Digiriigi teenuste ja platvormide tagamine* eelarvesse **592 690 eurot** arvutitöökohateenuste kuludeks:

- **Haridus- ja Teadusministeeriumi** eelarvest **15 232 eurot**, et tagada Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskusele arvutitöökohateenuste osutamine.
- **Kliimaministeeriumi** valitsemisala eelarvest **230 113 eurot** seoses Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti (TTJA) arvutitöökohateenuse pakkumise üleviimisega RIT-i alates 01.01.2026. Varasemalt pakkus TTJA-le teenust Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskus (KEMIT).
- **Sotsiaalministeeriumi valitsemisala** eelarvest **274 747 eurot**, et pakkuda arvutitöökohateenust Sotsiaalministeeriumile, Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskusele ja Tööinspektsioonile. Vahendeid suunatakse ümber Sotsiaalministeeriumi (asutus) prognoositavast tegevuskulude ülejäägist 72 676 eurot. TEHIKul ei vähene ülemineku aastaga teenuse osutamise otsekulud, mida suunata RITile, mistõttu peab TEHIK vähendama taristu investeeringute eelarvet 119 767 eurot ning programmi tegevuse *Tööpoliitikat toetavate rakenduteteenuste pakkumine* tegevuskulude eelarvet 82 304 eurot. Jooksva aasta investeeringuteks kasutatakse 2025. aastast ülekantud vahendeid.
- **Vabariigi Presidendi Kantselei** eelarvest **72 598 eurot** seoses arvutitöökohateenuse pakkumise üleviimisega RIT-i alates 12.03.2026.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes ja investeringutes)

Muudatusega suunatakse IT investeringutest **2 000 000 eurot** erinevate programmi tegevuste majandamiskuludesse dokumentide digitaliseerimiseks. Vajadus tuleneb tööde iseloomust, kuna algselt arendustegevuseks kavandatud tegevuste asemel ostetakse teenust sisse ning kulud tuleb seetõttu käsitleda majandamiskuludena. Muudatus ei mõjuta kavandatud tegevuste eesmärk ega sisu.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Justiits- ja Digiministeerium suunab programmi tegevuse *Kriminaalpoliitika kujundamine ja elluviimine, sh ennetus* majandamiskulude eelarvest **9 000 eurot** programmi tegevuse *Digiriigi teenuste ja platvormide tagamine* majandamiskulude eelarvesse. Vahendid suunatakse Prokuratuuri eelarvest Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskusele litsentsikulude katmiseks.

Justiits- ja Digiministeerium suunab programmi tegevuse *Karistuste täideviimise korraldamine* majandamiskulude eelarvest **52 554 eurot** programmi tegevuse *Digiriigi teenuste ja platvormide tagamine* majandamiskulude eelarvesse. Vahendid suunatakse Vanglate eelarvest Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskusele vanglate ruumide videokonverentsiseadmete kulude katmiseks. Vahendite ümberpaigutamine tehakse prognoositava majandamiskulude ülejäägi arvelt.

KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 7. Kaitseministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
11.7	KULUD	-1 564 145	-1 353 675	-8 651	-8 651	-1 572 795	-1 362 326
11.8	Kaitseministeerium	-130 671	-126 803	-6 624	-6 624	-137 295	-133 427
11.9	Välisluureamet	-60 431	-60 431	-306	-306	-60 737	-60 737
11.12	Kaitsevägi	-388 539	-378 913	-2 150	-2 150	-390 689	-381 063
11.13	Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus	-964 071	-768 040	429	429	-963 642	-767 611
11.14	Tulemusvaldkond: Julgeolek ja riigikaitse	-1 417 367	-1 353 675	-8 651	-8 651	-1 426 018	-1 362 326
11.15	Sõjalise riigikaitse ja heidutuse programm						
11.19	Kaitsetööstuse ja kaitsevaldkonna innovatsiooni edendamine	-12 184	-12 047	-52	-52	-12 237	-12 099
11.20	Tööjõu- ja majandamiskulud	-7 721	-7 584	-258	-258	-7 980	-7 842
11.21	Muud toetused	-4 463	-4 463	206	206	-4 257	-4 257
11.22	Väeloome korraldamine	-443 628	-443 028	-18 184	-18 184	-461 812	-461 212
11.23	Tööjõu- ja majandamiskulud	-376 227	-376 127	-6 081	-6 081	-382 309	-382 209
11.24	Sotsiaaltoetused	-1 165	-1 165	1 165	1 165	0	0
11.25	Muud toetused	-51 840	-51 340	-13 234	-13 234	-65 075	-64 575
11.26	Muud kulud	-14 395	-14 395	-33	-33	-14 428	-14 428
11.27	Kaitsevalmiduse ja liitlaste kohaloleku tagamine Eestis	-68 032	-67 910	-5 285	-5 285	-73 317	-73 195

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
11.28	Tööjõu- ja majandamiskulud	-67 927	-67 805	10 274	10 274	-57 653	-57 531
11.C.1	Sotsiaaltoetused	0	0	-15 559	-15 559	-15 559	-15 559
11.30	Liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö	-148 945	-148 654	-8 039	-8 039	-156 984	-156 693
11.31	Tööjõu- ja majandamiskulud	-25 865	-25 574	2 370	2 370	-23 495	-23 204
11.33	Muud toetused	-123 001	-123 001	-10 409	-10 409	-133 410	-133 410
11.34	Luure ja eelhoiatuse korraldamine	-90 111	-90 111	-2 971	-2 971	-93 082	-93 082
11.35	Muud kulud	-90 111	-90 111	-2 971	-2 971	-93 082	-93 082
11.36	Kaitsetahte edendamine	-26 470	-26 377	12 200	12 200	-14 270	-14 177
11.37	Tööjõu- ja majandamiskulud	-3 849	-3 756	56	56	-3 793	-3 701
11.39	Muud toetused	-22 440	-22 440	12 144	12 144	-10 296	-10 296
11.40	Riigikaitsele inimvara juhtimine	-58 331	-58 331	13 127	13 127	-45 204	-45 204
11.41	Tööjõu- ja majandamiskulud	-40 637	-40 637	-1 267	-1 267	-41 904	-41 904
11.42	Sotsiaaltoetused	-15 574	-15 574	14 394	14 394	-1 179	-1 179
11.44	Riigikaitsele investeringute korraldamine	-104 611	-59 970	554	554	-104 057	-59 417
11.45	Tööjõu- ja majandamiskulud	-58 653	-58 253	554	554	-58 099	-57 699
11.49	INVESTEERINGUD	-825 272	-591 107	8 654	8 654	-816 618	-582 453
11.51	Muud investeringud	-15 062	-15 062	4 065	4 065	-10 997	-10 997
11.53	Kaitseotstarbeline erivarustus	-450 358	-450 358	4 633	4 633	-445 726	-445 726
11.55	Muud investeringud kokku	-27 221	-11 602	-44	-44	-27 265	-11 646
11.57	FINANTSEERIMISTEHINGUD	-7 954	-7 954	-37 921	-37 921	-45 875	-45 875
11.58	Osalused avaliku sektori ja sidusüksustes	-7 954	-7 954	-37 921	-37 921	-45 875	-45 875

Muudatusega suunatakse Kaitseministeeriumi programmi tegevuse Kaitsevalmiduse ja liitlaste kohaloleku tagamine Eestis majandamiskuludest 3 600 eurot Kultuuriministeeriumile, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Kaitsevägi suunab programmi tegevuse Riigikaitsele inimvara juhtimine eelarvest **17 589 370 eurot** ja programmi tegevuse Väeloome korraldamine eelarvest **2 101 211 eurot** ajateenijatega seotud kuludid programmi tegevuse Kaitsevalmiduse ja liitlaste kohaloleku tagamine Eestis eelarvesse. Muudatusega tõstetakse ümber väljaõppe ja baaskursustega seotud majandamiskulud summas 4 131 738 eurot ja ajateenijate toetuse, ajateenijate hüvitiste, ajateenijate eest makstava sotsiaalmaksu ning hukkimise või vigastuse korral makstava hüvitisega seotud sotsiaaltoetused summas 15 558 844 eurot. Muudatuse tulemusel paiknevad ajateenijatega seotud kulud ühes programmi tegevuses ega ole enam nii killustunud kui eelnevalt.

Kaitseministeerium suunab programmi tegevuse Kaitsetahte edendamine toetustest **12 144 449 eurot** programmi tegevuse Väeloome korraldamine toetustesse. Muudatus on seotud Kaitseleidule antava

toetuse teenuste struktuuri korrigeerimisega programmi tegevuste vahel - valve ja üksuste alalhoiu teenuse osutamine, mida teostab Kaitseliit, toimub programmi tegevuses *Väeloome korraldamine*.

Kaitsevägi korrastab ja täpsustab töjõukulude eelarvet, mille tulemusena korrigeeritakse antud kulude programmi tegevuste vahelist jaotust alljärgnevalt:

- programmi tegevuse *Riigikaitse inimvara juhtimine* töjõukulud suurenevad **12 820 316 eurot** ja programmi tegevuse *Kaitsetööstuse ja kaitsevaldkonna innovatsiooni edendamine* töjõukulud **36 844 eurot**;
- programmi tegevuse *Kaitsevalmiduse ja liitlaste kohaloleku tagamine Eestis* töjõukulud vähenevad **7 490 033 eurot** ning programmi tegevuse *Väeloome korraldamine* töjõukulud **5 367 127 eurot**.

Näiteks koondatakse suuremate muudatustena mereväe ja õhuseire töötasud ning muud väe arendamisega seotud personalikulud programmi tegevuse *Väeloome korraldamine* alla, et tagada ühtne ja paremini jälgitava eelarve ning suunatakse Kaitseväge Akadeemia personalikulud, mis olid esialgu ekslikult planeeritud programmi tegevusse *Väeloome korraldamine* ümber programmi tegevusse *Riigikaitse inimvara juhtimine*.

Kaitsevägi suunab programmi tegevuse *Liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö* eelarvest **2 269 507 eurot** sõjaväepolitsei isikukaitsega seotud kulusid programmi tegevuse *Väeloome korraldamine* eelarvesse. Muudatusega tõstetakse ümber töjõukulud summas 2 261 069 eurot ja majandamiskulud summas 8 438 eurot. Muudatuse eesmärk on tagada sõjaväepolitsei eelarve terviklik ja selge käsitlus, koondades isikukaitse kulud programmi tegevuse *Väeloome korraldamine* alla, kus kajastuvad ka muud sõjaväepolitsei kulud.

Kaitseministeerium suunab programmi tegevuse *Kaitsetööstuse ja kaitsevaldkonna innovatsiooni edendamine* toetustest **205 902 eurot** ja programmi tegevuse *Liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö* majandamiskuludest **100 000 eurot** Välisluureametile programmi tegevuse *Luure ja eelhoiatuse korraldamine* eelarvesse. Muudatusega tõstetakse asutuste vahel ümber krüptograafiliste turbelahenduste hindamisvõimekuse suurendamiseks ja tehisintellekti strateegia rakenduskava tegevuse: „Riikliku tehisintellekti süsteemide turvalisuse ja usaldusväärsuse hindamise võime loomine“ rakendamiseks ette nähtud vahendid. Eelarve kasutamise otstarve ei muutu.

Kaitsevägi koondab IT teenustega seotud majandamiskulud erinevate programmi tegevuste alt programmi tegevuse *Väeloome korraldamine* alla, et tagada eelarve terviklik ja selge käsitlus. Eelarve korrastamisega suurenevad programmi tegevuse *Väeloome korraldamine* majandamiskulud **549 718 eurot** ja vähenevad järgmiste programmi tegevuste majandamiskulud:

- programmi tegevus *Riigikaitse inimvara juhtimine* - **305 249 eurot**;
- programmi tegevus *Riigikaitse investeringute korraldamine* - **124 269 eurot**;
- programmi tegevus *Kaitsevalmiduse ja liitlaste kohaloleku tagamine Eestis* - **96 000 eurot**;
- programmi tegevus *Kaitsetahte edendamine* - **24 200 eurot**.

Kaitsevägi suunab programmi tegevuse *Riigikaitse inimvara juhtimine* töjõukuludest **5 704 470 eurot** ja majandamiskuludest **2 086 023 eurot** programmi tegevuse *Väeloome korraldamine* eelarvesse vahendite kasutamise sihtotstarvet muutmata. Muudatuse eesmärk on tagada terviklik ja selge ülevaade väeloomega seotud kuludest, vältides nende jagamist erinevateks eraldiseisvateks tegevusteks. Seni on

üksuse tootmisega seotud komponendid kajastatud hajutatult erinevate programmi tegevuste all, nt meditsiini-, spordi- ja võistluste korraldamine ning hambaravi ja apteegiteenuste kulud.

Kaitseväge suunab tulenevalt teenuste korrastamisest programmi tegevuse *Kaitsevalmiduse ja liitlaste kohaloleku tagamine Eestis* tööjõukuludest **347 643 eurot** ja majandamiskuludest **1 529 706 eurot** ümber alljärgnevalt:

- programmi tegevuse *Riigikaitsealise inimvara juhtimine* tööjõukuludesse **2 048 eurot** ja majandamiskuludesse **99 877 eurot**;
- programmi tegevuse *Väeloome korraldamine* tööjõukuludesse **345 595 eurot** ja majandamiskuludesse **1 429 829 eurot**.

Kaitseväge suunab programmi tegevuse *Kaitsevalmiduse ja liitlaste kohaloleku tagamine Eestis* tööjõukuludest **548 068 eurot** Kaitseministeeriumile programmi tegevuse *Väeloome korraldamine* toetustesse, et katta Kaitsealiidu prognoositust suuremaks osutunud reservväelaste toetuse kulu.

Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus suunab programmi tegevuse *Riigikaitseliste investeeringute korraldamine* majandamiskuludest **429 364 eurot** Kaitseministeeriumile programmi tegevuse *Väeloome korraldamine* toetustesse Kaitsealiidu tegevustoetuseks, et katta Kaitsealiidu kasutuses olevate punkrite ülalpidamiskulud ning kulud ladude üüripindadele, mida haldab ja kasutab Kaitsealiit.

Kaitseväge suunab programmi tegevuse *Riigikaitsealise inimvara juhtimine* tööjõukuludest **364 453 eurot** programmi tegevuse *Kaitsetööstuse ja kaitsevaldkonna innovatsiooni edendamine* tööjõukuludesse, sest valdkondliku teadus- ja arendustegevuse kulud olid planeeritud ekslikult valesse programmi tegevusse.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes ja investeeringutes)

Kaitseministeerium suurendab programmi tegevuse *Liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö* toetuste eelarvet **10 408 638 eurot**, mis suunatakse täiendavalt PURL algatusse (Prioritised Ukraine Requirements List ehk Ukraina esmavajaduste nimekiri), et tugevdada Ukraina kaitsevõimet ning rahuldada riigi pakilisi sõjalisi vajadusi. Muudatuse katteks vähendatakse:

- Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse kaitseotstarbelise erivarustuse investeeringuid **6 000 000 eurot**. Käesolevasse aastasse planeeritud termovaatlusseadmete soetamise hange nihkub 2027. aastasse, kuna Kaitseväge tegeleb alles seadmete tehniliste parameetrite täpsustamisega.
- Kaitseministeeriumi programmi tegevuse *Kaitsevalmiduse ja liitlaste kohaloleku tagamine Eestis* majandamiskulusid **4 377 203 eurot** ning programmi tegevuse *Kaitsetahte edendamine* majandamiskulusid **31 435 eurot** erinevate kokkudevõtetega ja prognoositust väiksemaks osutunud kulude arvelt.

Kaitseväge suunab muude investeeringute eelarvest **2 698 032 eurot** riigisaladusega kaetud tegevuste kuludeks, sh **2 665 234 eurot** programmi tegevusse Luure ja eelhoiatuse korraldamine ja **32 798 eurot** programmi tegevusse Väeloome korraldamine. Algselt investeeringutena planeeritud soetused kvalifitseeruvad kuludeks. Kuna tegemist on riigisaladusega kaetud tegevuste ja kuludega, siis muudatuse sisu seletuskirjas detailsemalt ei avata.

Kaitseministeerium suunab programmi tegevuse *Kaitsetööstuse ja kaitsevaldkonna innovatsiooni edendamine* majandamiskuludest **142 902 eurot** ja programmi tegevuse *Kaitsevalmiduse ja liitlaste*

kohaloleku tagamine Eestis majandamiskuludest **13 405 eurot** IT investeeringutesse, kuna algselt IKT kuludena planeeritud soetused klassifitseeruvad raamatupidamislikult investeeringuks.

Kaitseministeerium suunab masinate ja seadmete investeeringutest **112 500 eurot** programmi tegevuse *Väeloome korraldamine* toetustesse kliimastrateegia meetmete elluviimiseks, sh Kaitseliidu tegevustoetuseks **77 500 eurot** ja Kaitseliidu investeeringutoetuseks **35 000 eurot**. Meetmetest rahastatakse Tartu maleva I maakaitseringkonna küttesüsteemi uuendamine ning Tallinna maleva, Alutaguse maleva ja Kaitseliidu peastaabi hoonetes LED-valgustite ja aeraatorite väljavahetamine.

Valitsemisala-sisene muudatus (investeeringutes)

Kaitsevägi suunab muude investeeringute eelarvest **1 367 458 eurot** Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusele kaitseotstarbelise erivarustuse investeeringutesse, sest hangete sisu on täpsustunud ja vajaliku varustuse soetab Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus. Kuna tegemist on riigisaladusega kaetud investeeringutega, siis muudatuse sisu seletuskirjas detailsemalt ei avata.

Valitsemisala-sisene muudatus (finantseerimistingutes)

Kaitseministeeriumi finantseerimistingute eelarvet suurendatakse **37 921 100 eurot**. AS Hexest Materials äri- ja finantsplaan on muutunud täpsemaks, kuna ettevõtte on leidnud tehnoloogipartneri, kelle info toel on täpsustatud nii tehase rajamise kapitali- kui ka tegevuskulude vajadust. Uuendatud finantsplaan näeb ette, et omaniku ootustes seatud eesmärkide saavutamiseks - RDX tehase käivitamine 2028. aastal - on vaja investeeringud teha kehtivas riigi eelarvestrateegias plaanitust varem. Investeeringuvajadus 2026. aastal on kokku 45,9 miljonit eurot (põhitehnoloogia osamakse ja ehitushangete esimesed maksed).

KLIIAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 8. Kliimaministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
12.1	TULUD	1 369 294	0	20 000	0	1 389 294	0
12.9	Intressi- ja omanikutulud	85 766	0	20 000	0	105 766	0
12.10	KULUD	-1 212 044	-250 741	322	322	-1 211 722	-250 420
12.11	Kliimaministeerium	-1 021 442	-96 871	165	165	-1 021 278	-96 707
12.15	Keskonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskus	-14 663	-12 664	207	207	-14 456	-12 457
12.16	Transpordiamet	-97 837	-83 844	-50	-50	-97 887	-83 894
12.19	Tulemusvaldkond: Kliima, energeetika ja elurikkus	-156 896	-68 511	470	470	-156 425	-68 041
12.20	Elurikkuse, metsanduse ja keskkonnakorralduse programm						
12.21	Elurikkuse kaitse tagamine	-23 327	-11 939	-3	-3	-23 330	-11 942
12.22	Tööjõu- ja majandamiskulud	-15 272	-9 188	4	4	-15 268	-9 183
12.24	Muud toetused	-8 045	-2 741	20	20	-8 025	-2 721
12.C.1	Muud kulud	0	0	-28	-28	-28	-28

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
12.25	Metsanduse ja jahinduse arengu suunamine	-14 419	-12 167	124	124	-14 295	-12 043
12.26	Tööjõu- ja majandamiskulud	-7 052	-7 011	41	41	-7 011	-6 970
12.27	Muud toetused	-7 367	-5 155	102	102	-7 265	-5 053
12.C.2	Muud kulud	0	0	-20	-20	-20	-20
12.28	Keskkonnakorralduse arengu suunamine	-6 249	-4 144	-1 077	-1 077	-7 326	-5 221
12.29	Tööjõu- ja majandamiskulud	-6 241	-4 136	-1 056	-1 056	-7 297	-5 192
12.C.3	Muud kulud	0	0	-21	-21	-21	-21
12.31	Kiirgusohutuse tagamine	-3 890	-3 678	362	362	-3 528	-3 317
12.32	Tööjõu- ja majandamiskulud	-2 025	-1 814	80	80	-1 945	-1 734
12.33	Muud toetused	-1 864	-1 864	287	287	-1 577	-1 577
12.C.4	Muud kulud	0	0	-5	-5	-5	-5
12.34	Kesksete IT-teenuste osutamine	-13 033	-12 664	207	207	-12 826	-12 457
12.35	Tööjõu- ja majandamiskulud	-13 033	-12 664	207	207	-12 826	-12 457
12.36	Energeetika, maavarade ja välisõhu programm						
12.37	Energiavarustuse tagamine	-5 350	-1 166	4	4	-5 347	-1 162
12.38	Tööjõu- ja majandamiskulud	-1 312	-1 128	4	4	-1 308	-1 124
12.40	Taastuvenergia osakaalu suurendamine lõpptarbimises	-44 534	-825	-5	-5	-44 539	-830
12.41	Tööjõu- ja majandamiskulud	-3 904	-699	-5	-5	-3 909	-704
12.43	Maapõue uurimine, kasutamine ja geoloogia alane kompetents	-5 972	-5 214	166	166	-5 805	-5 048
12.44	Tööjõu- ja majandamiskulud	-5 965	-5 207	170	170	-5 795	-5 037
12.46	Muud kulud	-2	-2	-4	-4	-6	-6
12.47	Õhukvaliteedi parendamine	-9 269	-3 859	543	543	-8 726	-3 316
12.48	Tööjõu- ja majandamiskulud	-1 913	-1 913	616	616	-1 298	-1 298
12.49	Muud toetused	-7 356	-1 946	-71	-71	-7 427	-2 017
12.C.5	Muud kulud	0	0	-1	-1	-1	-1
12.50	Rohereformi ja kliimapoliitika programm						
12.51	Kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine	-11 466	-2 108	-127	-127	-11 593	-2 235
12.52	Tööjõu- ja majandamiskulud	-2 364	-1 570	-126	-126	-2 490	-1 696
12.C.6	Muud kulud	0	0	-1	-1	-1	-1
12.57	Rohereformi, keskkonnateadlikkuse ja –hariduse edendamine	-16 525	-8 805	276	276	-16 249	-8 529
12.58	Tööjõu- ja majandamiskulud	-7 365	-4 867	-462	-462	-7 827	-5 329
12.60	Muud toetused	-9 144	-3 922	738	738	-8 405	-3 183
12.61	Tulemusvaldkond: Elukeskkond, liikuvus ja merendus	-1 033 532	-182 230	-148	-148	-1 033 680	-182 379
12.62	Elukeskkonna ja ringmajanduse programm						

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
12.63	Kestliku ja kvaliteetse ehituse ning elukeskkonna arendamine	-2 376	-867	3	3	-2 373	-864
12.64	Tööjõu- ja majandamiskulud	-988	-807	3	3	-985	-804
12.66	Eluasemete kvaliteedi ja kättesaadavuse parandamine	-124 860	-6 119	6	6	-124 854	-6 112
12.67	Tööjõu- ja majandamiskulud	-813	-447	6	6	-807	-441
12.69	Ringmajanduse korraldamine	-10 294	-2 082	89	89	-10 205	-1 993
12.70	Tööjõu- ja majandamiskulud	-2 744	-1 682	10	10	-2 734	-1 672
12.71	Muud toetused	-7 550	-400	82	82	-7 468	-318
12.C.7	Muud kulud	0	0	-3	-3	-3	-3
12.72	Energia-ja ressursitõhustamine	-511	-444	2	2	-508	-441
12.73	Tööjõu- ja majandamiskulud	-509	-441	5	5	-504	-436
12.74	Muud toetused	-2	-2	-3	-3	-5	-5
12.75	Mere ja vee programm						
12.76	Merekeskkonna kaitse tagamine	-2 331	-2 303	99	99	-2 233	-2 204
12.77	Tööjõu- ja majandamiskulud	-1 691	-1 662	17	17	-1 674	-1 646
12.78	Muud toetused	-641	-641	82	82	-559	-559
12.79	Vee säästliku kasutamise ja kaitse tagamine	-21 198	-9 582	401	401	-20 796	-9 181
12.80	Tööjõu- ja majandamiskulud	-5 961	-4 168	44	44	-5 917	-4 124
12.81	Muud toetused	-15 235	-5 413	363	363	-14 872	-5 050
12.82	Muud kulud	-2	-1	-5	-5	-7	-7
12.83	Meremajanduse konkurentsivõime ja veetaristu arendamine	-42 624	-31 602	-42	-42	-42 666	-31 644
12.84	Tööjõu- ja majandamiskulud	-32 630	-31 411	-42	-42	-32 671	-31 452
12.87	Transpordi ja liikuvuse programm						
12.88	Raudteetransporditaristu arendamine ja korrashoid	-680 104	-41 236	-87	-87	-680 191	-41 323
12.89	Tööjõu- ja majandamiskulud	-1 178	-540	-6	-6	-1 184	-546
12.91	Muud kulud	-66	-66	-81	-81	-147	-147
12.92	Õhutransporditaristu arendamine ja korrashoid	-16 791	-9 791	-1	-1	-16 792	-9 792
12.93	Tööjõu- ja majandamiskulud	-438	-438	-1	-1	-439	-439
12.95	Teetransporditaristu arendamine ja korrashoid	-69 945	-51 579	-6	-6	-69 950	-51 584
12.96	Tööjõu- ja majandamiskulud	-51 929	-51 458	-6	-6	-51 935	-51 464
12.99	Ohutu ja säästliku transpordisüsteemi arendamine	-62 497	-26 626	-613	-613	-63 111	-27 239
12.100	Tööjõu- ja majandamiskulud	-27 603	-25 818	-13	-13	-27 617	-25 832
12.101	Muud toetused	-34 852	-765	-600	-600	-35 452	-1 365
12.104	INVESTEERINGUD	-321 991	-130 979	-85	-85	-322 076	-131 064
12.110	Muud investeeringud kokku	-15 974	-9 818	-85	-85	-16 059	-9 903

Muudatustega suunatakse 6 700 eurot Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ja 230 113 eurot Justiits- ja Digiministeeriumile, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Riigimetsa Majandamise Keskuse 2025 aasta EBITDA ületas prognoosi 24 000 000 euro võrra, mille tulemusena otsustati suurendada dividenditulu **20 000 000 eurot**, et katta 2026 aasta eelarves valitsuse prioriteetseid lisavajadusi.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes ja investeeringutes)

Kliimaministeerium suunab **85 000 eurot** toetustest Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskuse IT investeeringuteks, et tagada valitsemisala Drupal veebide uuendamine.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Korrigeerimistega täpsustatakse kulude jaotust riigieelarve programmi tegevuste tasandil. Finantstehnilised muudatusvajadused on tingitud tööajakaardistuste tulemusest lähtuvalt tehtud struktuurimuudatustes, mis on endaga kaasa toonud kulumudeli jaotus- ja suunamisreeglite korrigeerimise, mille tulemusel toimuvad muudatused programmitegevuste vahel. Lisaks mõjutab tööjõukuludes tehtavaid muudatusi tööjõukulude kajastamine välistoetuse omafinantseeringuna ning vanemapuhkusel viibiva avaandmete andmejuhi ülesannete suunamine Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskusesse. Suuremad valitsemisala muudatused tööjõukuludes:

- **29 700 eurot** suunatakse Kliimaministeeriumi tööjõukulude eelarvest Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskuse eelarvesse avaandmete andmejuhi ülesannete täitmiseks.
- **50 000 eurot** suunatakse toetuste eelarvest Transpordiameti eelarvesse tööjõukuludeks lennundusseaduse revisjoni ja ajakohastamisega seotud jätkutegevuste rahastamiseks.

Toetuste eelarvet on hinnatud ja uuendatud prognoosi vastavalt tekkepõhiste kuludele, prognoosi kohaselt suurenevad Ida-Viru meetme toetuste kulude väljamaksed **267 000 eurot**, samas summas vähendatakse keskkonnakorralduse meetme jt meetmete tekkepõhiste kulude prognoosi, mis jaguneb erinevate programmi tegevuste vahel. Lisaks on Kliimaministeeriumil iga aastaselt kasvav puudujääk liikmemaksude ja maamaksu eelarves, mida kaetakse toetuste eelarvest, mis toob kaasa tegevuspõhise eelarve jaotuse muutuse programmi tegevuste vahel, mistõttu osad kulud nihkuvad tulevikku ning ajutiselt tekkinud jäägi arvelt kaetakse kriitilisi kohustusi. Lisaks suunatakse kriitiliste kohustuste katmiseks tugiresursside eelarvet ning eelmisest aastast ülekantud vahendeid. Suuremad valitsemisalasisesed muudatused kuludes:

- **87 363 eurot** majandamiskuludest suunatakse muude kulude eelarvesse mootorsõidukimaksu ja riigilõivude katteks, mis esialgses eelarves olid planeeritud majandamiskuludesse.
- **81 000 eurot** suunatakse toetuste eelarvest *raudteetransporditaristu arendamise ja korrashoiu programmi tegevusse* maamaksu kuludeks. Maamaksu kuludes on iga-aastane maamaksu eelarve puudujääk. Maamaksu kulud on kasvanud 15 tuhandelt 150 tuhandele, mis on tingitud maamaksuhinna tõusust ja Rail Baltic projekti tarbeks soetatud maade täiendavate maade soetamise tõttu.
- **600 000 eurot** suunatakse *ohutu ja säästliku transpordisüsteemi arendamise programmi tegevusse* liikmemaksude kohustuste katteks. Iga-aastane liikmemaksude eelarve puudujääk ca 1,3 miljonit. Liikmemaksude kulud on kasvanud, kuid nende kohustuste täitmiseks baaseelarve ei ole suurenenud.
- **88 000 eurot** suunatakse *vee säästliku kasutamise ja kaitse tagamise programmi tegevusse* ning **112 000 eurot** suunatakse *õhukvaliteedi parendamise programmi tegevusse* Eesti

Keskonnauuringute Keskusele halduslepinguga antavate täiendavate kohustuslike seiretegevuste kulude katmiseks. Täiendavad kohustused on seotud F-gaaside (kõrge globaalse soojenemise potentsiaaliga kasvuhoonegaasid) käitluskeskuse tegevuste rahastamisega ja õhusaasteainete heitkoguste vähendamise (NEC) programmi 2020-2030 uuendamiseiga.

- **500 000 eurot** suunatakse *rohereformi, keskkonnateadlikkuse ja -hariduse edendamise programmi tegevusse* uues loodusmajas TARU näituse loomiseks.
- **150 000 eurot** suunatakse *vee säästliku kasutamise ja kaitse tagamise programmi tegevusse*, millest 70 000 eurot on asulareovee puhastamise direktiivi rakendamise riikliku kava koostamiseks ja 80 000 eurot põlevkivitööstuse pärandobjektide riskihinnangu tegemiseks.
- **50 000 eurot** suunatakse *elurikkuse kaitse tagamise programmi tegevusse*, millest 20 000 eurot on Natura juhiste uuendamiseks ja 30 000 eurot võõrliikide levikuteede kaardistamiseks ja tegevuskava uuendamiseks. Euroopa Komisjon on andnud teada, et 2026.aasta suveks peab olema kaardistus esitatud.
- **160 000 eurot** suunatakse *keskkonnakorralduse arengu suunamise programmi tegevusse* jätkuva Kohtla-Järve poolkoksiprügila hoolduse ja seire kohustuse täitmiseks 2026. aastal terves mahus.
- **56 700 eurot** suunatakse tugiresurssides eridiplomaatide eelarveks. Eelarve suurenemise vajadus on tingitud vahetuvate eridiplomaatide ning lisanduvate abikaasade ja laste kulude arvelt.

Keskonnaamet korrigeerib kulude täpsemast jaotamisest tulenevalt RKAS objektikoodiga (SE000028) kinnisvaraobjektide vahelist eelarvet **47 011 euro** ulatuses, mis mõjutab erinevate programmi tegevuste eelarvet.

KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 9. Kultuuriministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
13.6	KULUD	-365 840	-289 853	-145	575	-365 985	-289 278
13.7	Kultuuriministeerium	-335 830	-265 286	243	962	-335 587	-264 324
13.8	Muinsuskaitseamet	-10 037	-9 628	-230	-230	-10 267	-9 858
13.9	Eesti Lastekirjanduse Keskus	-1 120	-941	-41	-41	-1 161	-982
13.10	Eesti Rahvakultuuri Keskus	-6 466	-5 654	-51	-51	-6 517	-5 705
13.11	Võru Instituut	-1 220	-1 088	-8	-8	-1 228	-1 096
13.12	Eesti Rahva Muuseum	-10 845	-7 018	-52	-52	-10 897	-7 070
13.13	Palamuse O. Lutsu Kihelkonnakoolimuuseum	-322	-240	-4	-4	-326	-244
13.21	Tulemusvaldkond: Kultuur ja sport	-345 935	-284 551	-145	575	-346 079	-283 976
13.22	Kultuuriprogramm						
13.23	Kirjanduspoliitika kujundamine ja rakendamine	-10 719	-7 121	-79	-50	-10 798	-7 171
13.24	Tööjõu- ja majandamiskulud	-1 022	-937	-41	-41	-1 063	-979
13.26	Muud toetused	-6 330	-6 180	-38	-9	-6 368	-6 189
13.30	Etenduskunstide poliitika kujundamine ja rakendamine	-45 601	-41 583	-586	-557	-46 187	-42 140

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
13.32	Muud toetused	-42 053	-41 583	-586	-557	-42 639	-42 140
13.36	Audiovisuaalpoliitika kujundamine ja rakendamine	-25 033	-20 635	753	789	-24 280	-19 846
13.38	Muud toetused	-20 807	-20 635	753	789	-20 055	-19 846
13.42	Muusikapoliitika kujundamine ja rakendamine	-18 748	-13 594	-47	-11	-18 795	-13 605
13.44	Muud toetused	-14 484	-13 594	-47	-11	-14 532	-13 605
13.48	Kunstipoliitika kujundamine ja rakendamine	-11 527	-7 065	-47	-11	-11 575	-7 076
13.50	Muud toetused	-7 478	-7 065	-47	-11	-7 525	-7 076
13.54	Arhitektuuri ja disaini poliitika kujundamine ning rakendamine	-3 250	-369	-120	-99	-3 370	-467
13.55	Tööjõu- ja majandamiskulud	-75	-75	-92	-92	-167	-167
13.57	Muud toetused	-699	-294	-28	-7	-727	-300
13.65	Rahvakultuuripoliitika kujundamine ja rakendamine	-12 012	-7 324	-308	-272	-12 320	-7 597
13.67	Muud toetused	-5 965	-5 965	-308	-272	-6 274	-6 238
13.71	Muuseumi- ja muinsuskaitsepoliitika kujundamine, rakendamine	-54 263	-50 882	-495	-495	-54 758	-51 377
13.72	Tööjõu- ja majandamiskulud	-14 700	-11 591	-299	-299	-14 999	-11 890
13.74	Muud toetused	-39 560	-39 287	-196	-196	-39 756	-39 483
13.78	Kultuurivaldkonna rahvusvahelistumise edendamine	-2 443	-2 383	-300	-300	-2 743	-2 683
13.80	Muud toetused	-1 549	-1 491	-300	-300	-1 849	-1 791
13.83	Kultuuri valdkondadeüleane arendamine	-39 226	-18 766	1 076	1 537	-38 150	-17 229
13.84	Tööjõu- ja majandamiskulud	-7 536	-7 358	-5	-5	-7 541	-7 363
13.86	Muud toetused	-11 163	-11 163	1 081	1 542	-10 082	-9 621
13.89	Spordiprogramm						
13.90	Saavutusspordi toetamine ja arendamine	-47 524	-43 120	3	39	-47 521	-43 081
13.92	Muud toetused	-42 934	-42 934	3	39	-42 931	-42 895
13.98	Organiseeritud liikumisharrastuse edendamine	-3 319	-2 971	6	6	-3 313	-2 965
13.100	Muud toetused	-2 971	-2 971	6	6	-2 965	-2 965

Valitsemisala muudatus (kuludes)

Kultuuriministeeriumi Audiovisuaalpoliitika kujundamine ja rakendamine programmi tegevuse eelarve väheneb **800 000 eurot** Eesti Filmi Instituut SA toetusmehhanismi Film Estonia kulude (toetused) vähendamise tõttu. Film Estonia on 2016. aastal käivitatud Eesti Filmi Instituudi hallatav tagasimakse ehk nn cash rebate programm välismaiste filmitootjate filmide ja kvaliteetsarjade tootmiseks Eestis. Eesti ja välismaiste filmitootjate koostöös valmivate audiovisuaalsete teoste Eestis tekkivaid tootmiskulusid toetatakse sõltuvalt filmiliigist ja kulude mahust kuni 30% ulatuses. Vabariigi

Valitsus otsustas suurendada tagasimakse määra 40%-ni, kuid vähendada Film Estonia 2026. aasta rahastust 800 000 eurot, et säilitada meetme isetasuvus.

Kultuuriministeeriumi tuludest sõltuvate kulude eelarve suureneb **719 640 eurot** Rahandusministeeriumi kontole kaughasartmängult vabatahtlikult annetustena tasutud maksude võrra. 01.01.2026. aastal jõustunud hasartmängumaksu seaduse muudatuses oli viga, asutustel puudus kohustus tasuda kaughasartmängult maksud. Seadust täiendati ning alates 01.03.2026. aastast kehtib maksukohustus ka kaughasartmängule. Rahandusministeeriumi poolt tehti hasartmängu korraldajatele üleskutse tasuda maksud annetustena otse Eesti Kultuurkapitalile või Rahandusministeeriumile. Lisaks suureneb Kultuuriministeeriumi piirmääraga kulude eelarve **221 417 euro** võrra, et kompenseerida Eesti Kultuurkapitalile saamata jäänud prognoositav tulu. Muudatuse tulemusena suurenevad mitmete programmi tegevuste eelarved.

Valitsemisalade vaheline muudatus (kuludes)

Kaitseministeerium suunab **3 600 eurot** Kultuuriministeeriumi *Kultuuri valdkondadeülene arendamine* programmi tegevuse majandamiskulude eelarvesse toetuste menetlemise infosüsteemi (TMS) kasutustasuks.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Kultuuriministeeriumi *Kultuuri valdkondadeülene arendamine* programmi tegevuse antavate toetuste eelarvest suunatakse **457 520 eurot** seoses „Eesti Kultuuri rahvusvahelistumise toetus“ meetmete täpsustumisega programmi tegevuste ja riigiasutuste vahel:

- toetatakse Eesti Lastekirjanduse Keskuse rahvusvahelistumist suunates programmi tegevusele *Kirjanduspoliitika kujundamine ja rakendamine* 27 220 eurot;
- toetatakse Eesti Rahva muuseumi rahvusvahelistumist suunates programmi tegevusele *Muuseumi ja muinsuskaitse kujundamine, rakendamine* 38 300 eurot;
- suurendatakse taotlusvooru „Eesti kultuur maailmas“ suunates programmi tegevusele *Kultuurivaldkonna rahvusvahelistumise edendamise* 300 000 eurot;
- suurendatakse seoses XX Veneetsia Arhitektuuribiennaali Eesti väljapaneku korraldaja leidmise hankega programmi tegevuse *Arhitektuuri- ja disainipoliitika kujundamine ning rakendamine* eelarverida "Osalemine Veneetsia Arhitektuuribiennaalil" 92 000 euro võrra.

Kultuuriministeeriumi *Kultuuri valdkondadeülene arendamine* programmi tegevuse toetuste eelarvest suunatakse **40 485 eurot** programmi tegevustele: *Kirjanduspoliitika kujundamine ja rakendamine, Muuseumi ja muinsuskaitse kujundamine* seoses „Laste ja noorte osasaamine kultuurist“ toetusmeetme täpsustumisega programmi tegevuste ja riigiasutuste vahel:

- suurendatakse Eesti Lastekirjanduse Keskuse tööjõu- ja majandamiskulude eelarvet 14 193 eurot;
- suurendatakse Eesti Rahva Muuseumi tööjõu- ja majandamiskulude eelarvet 14 193 eurot;
- suurendatakse Võru Instituudi tööjõu- ja majandamiskulude eelarvet 8 125 eurot;
- suurendatakse Palamuse O. Lutsu Kihelkonnamuuseumi tööjõu- ja majandamiskulude eelarvet 3 974 eurot.

Kultuuriministeeriumi *Kultuuri valdkondadeülene arendamine* programmi tegevuse toetuste eelarvest suunatakse **230 000 eurot** Muinsuskaitseametile *Kultuuriprogrammi, Muuseumi- ja muinsuskaitsepoliitika kujundamine, rakendamine* programmi tegevuse tööjõu- ja majandamiskulude eelarvesse tegevuskulude katteks. Muinsuskaitseameti 2026. aasta eelarvet kärbiti kärpekava alusel olulisel määral. Analüüsi tulemusel on selgunud, et ameti oluliste tegevuste jätkamiseks 2026. aastal on vajalikud lisavahendid. Kultuuriministeerium suurendab Muinsuskaitseameti tegevuskulusid 230 000

euro võrra kultuuri valdkondadeüleline tugi- ja arendustegevuse eelarve meetme "Eraldis institutsioonide toetamiseks" arvelt.

Kultuuriministeeriumi Kultuuri valdkondadeüleline arendamine ja Organiseeritud liikumisharrastuse edendamine programmi tegevuste toetuste eelarvest suunatakse Kultuuriministeeriumi juurde moodustatud remondifondi komisjoni otsuse alusel **331 806 eurot** järgmiselt:

- programmi tegevuse *Muuseumi- ja muinsuskaitsepoliitika kujundamine, rakendamine*, eelarvesse **196 000 eurot**, sh SA-le Rannarootsi Muuseum Korsi talu vee- ja kanalisatsioonisüsteemi trasside rajamiseks ja elektritööde I etapiks 45 000 eurot, SA-le Eesti Meremuuseum kaide avariiremondiks 50 000 eurot, SA Eesti Vabaõhumuuseum ekspositsioonihoonete remondiks 61 000 eurot ning SA Eesti Ajaloomuuseum Maarjamäe lossi veranda fassaadi ja rõdu remondiks 40 000 eurot;
- programmi tegevuse *Etenduskunstide poliitika kujundamine ja rakendamine* eelarvesse **135 806 eurot**, sh SA-le Rakvere Teatrimaja peahoone amortiseerunud küttesüsteemi remondiks 125 000 eurot, SA-le Südalinna Teater teatrihoone tuleohutusega seotud puuduste kõrvaldamiseks 10 806 eurot.

Kultuuriministeeriumi programmi tegevuste Saavutusspordi toetamine ja arendamine ning Organiseeritud liikumisharrastuse edendamine toetuste eelarvest suunatakse **56 000 eurot** programmi tegevusse *Kultuuri valdkondadeüleline tugi- ja arendustegevus*. Sellest 50 000 eurot suunatakse valitsemisala remondifondi ning 6 000 eurot Kultuuriministeeriumi majandamiskuludesse liikumisaktiivsuse tegevuskava arutelupäevade korraldamiskuludeks. Toetuste summa oli algselt planeeritud vale programmi tegevuse alla.

Kultuuriministeeriumi Kultuuri valdkondadeüleline arendamine programmi tegevuse toetuse eelarvest suunatakse **622 406 eurot** programmi tegevusele *Etenduskunstide poliitika kujundamine ja rakendamine*, sh sihtasutusena tegutsevate etendusasutuste ja eraetendusasutuste tegevustoetusteks 412 406 eurot ning programmi tegevusele *Rahvakultuuripoliitika kujundamine ja rakendamine* Sihtasutuse Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA tegevustoetuseks 210 000 eurot. Toetuste summa oli algselt planeeritud vale programmi tegevuse alla.

Kultuuriministeeriumi Kultuuri valdkondadeüleline arendamine programmi tegevuse tööjõu- ja majandamiskulude eelarvest suunatakse **4 500 eurot** *Muuseumi- ja muinsuskaitsepoliitika kujundamine, rakendamine* programmi tegevuse tööjõu- ja majandamiskulude eelarvesse seoses LIFE Heritage HOME projekti kulude jaotuse täpsustumisega programmitegevuste vahel.

MAJANDUS- JA KOMMUNIKATSIOONIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 10. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
14.9	KULUD	-1 340 571	-167 993	1 250	1 250	-1 339 321	-166 743
14.10	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	-1 305 514	-141 647	767	767	-1 304 748	-140 881
14.11	Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet	-9 005	-7 650	468	468	-8 537	-7 182

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
14.15	Maa- ja Ruumiamet	-17 310	-14 686	15	15	-17 295	-14 671
14.16	Tulemusvaldkond: Heaolu	-993 312	-7 670	24	24	-993 288	-7 646
14.17	Tööturuprogramm						
14.18	Tööhõive toetamine ja areng	-979 597	-1 158	12	12	-979 585	-1 146
14.19	Tööjõu- ja majandamiskulud	-1 689	-1 158	12	12	-1 677	-1 146
14.27	Kvaliteetse tööelu tagamine ja areng	-10 306	-4 518	5	5	-10 301	-4 513
14.28	Tööjõu- ja majandamiskulud	-6 957	-4 330	5	5	-6 952	-4 325
14.31	Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm						
14.32	Soolise võrdsuse ja vähemuste võrdsete võimaluste edendamine	-2 908	-1 493	7	7	-2 901	-1 487
14.33	Tööjõu- ja majandamiskulud	-1 468	-1 056	7	7	-1 461	-1 050
14.37	Tulemusvaldkond: Teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus	-323 888	-143 127	1 065	1 065	-322 824	-142 063
14.38	Teadmussirde programm						
14.39	Ettevõtete arendustegevuse ja innovatsiooni toetamine	-130 956	-88 963	510	510	-130 446	-88 453
14.40	Tööjõu- ja majandamiskulud	-4 939	-4 763	10	10	-4 929	-4 753
14.41	Muud toetused	-126 001	-84 186	500	500	-125 501	-83 686
14.42	Teadus- ja tehnoloogiamahuka iduettevõtluse arendamine	-1 102	-772	3	3	-1 099	-768
14.43	Tööjõu- ja majandamiskulud	-560	-508	3	3	-556	-504
14.45	Ettevõtluskeskkonna programm						
14.46	Ettevõtete konkurentsivõime ja rahvusvahelistumise toetamine	-132 555	-16 291	67	67	-132 488	-16 223
14.47	Tööjõu- ja majandamiskulud	-1 394	-1 237	67	67	-1 326	-1 170
14.49	Tehnoloogia- ja arendusmahukate investeeringute soodustamine	-7 979	-7 649	3	3	-7 976	-7 645
14.50	Tööjõu- ja majandamiskulud	-344	-292	3	3	-340	-288
14.52	Ettevõtluskeskkonna ja ettevõtlikkuse edendamine	-46 853	-26 046	253	253	-46 600	-25 793
14.53	Tööjõu- ja majandamiskulud	-6 728	-6 082	253	253	-6 475	-5 829
14.56	Taristu valdkonna ohuennetus ja tegevuslubade andmine	-4 443	-3 407	227	227	-4 215	-3 180
14.57	Tööjõu- ja majandamiskulud	-4 301	-3 405	227	227	-4 074	-3 178
14.60	Tulemusvaldkond: Elukeskkond, liikuvus ja merendus	-19 328	-17 196	161	161	-19 167	-17 035
14.61	Maa ja ruumiloome programm						
14.62	Ruumilise planeerimise poliitika kujundamine ja korraldamine	-2 804	-2 606	113	113	-2 691	-2 492
14.63	Tööjõu- ja majandamiskulud	-2 650	-2 591	113	113	-2 537	-2 478
14.65	Maakasutuspoliitika kujundamine ja elluviimine	-8 165	-6 356	33	33	-8 132	-6 323

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
14.66	Töjõu- ja majandamiskulud	-6 762	-6 324	33	33	-6 728	-6 291
14.74	Maaparanduse poliitika rakendamine	-2 232	-2 232	15	15	-2 217	-2 217
14.75	Töjõu- ja majandamiskulud	-2 232	-2 232	15	15	-2 217	-2 217

Muudatusega suunatakse 81 667 eurot Rahandusministeeriumile vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Valitsemisalade vahelised muudatused

Riikliku IT-majade konsolideerimise kava kohaselt hakkavad Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile (TTJA) IT-teenuseid Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskuse (KeMIT) asemel osutama erinevad IT-majad. Monitooringuvõrgu IT-haldusteenust hakkab TTJA alates 01.09.2026 ostma Riigiside SA-lt. Seetõttu annab KeMIT nimetatud teenuse ostmiseks **6 700 eurot** TTJA eelarvesse programmi tegevusse *Taristu valdkonna ohuennetus ja tegevuslubade andmine*.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumis tehti 01.04.2026.a struktuurimuudatus, mille tulemusena viidi ettevõtluskeskkonna ja tööstuse osakonnast tööstusinvesteeringute projektijuhi ametikoht maa- ja ruumipoliitika osakonda ning nimetati ümber strateegiliste investeeringute koordinaatoriks. Seetõttu viiakse ametikoha tööjõukulud **57 000 eurot** ettevõtluskeskkonna programmi tegevusest *Ettevõtete konkurentsivõime ja rahvusvahelistumise toetamine*, maa ja ruumilooke programmi tegevustesse *Maakasutuspoliitika kujundamine ja elluviimine* **12 546 eurot** ja *Ruumilise planeerimise poliitika kujundamine ja korraldamine* **44 454 eurot**. Tegemist on tulemusvaldkondade vahelise muudatusega.

2026. aasta lisaelarvega nihutatakse selle aasta kulusid ja investeeringuid järgmistele aastatele eesmärgiga suunata vabanenud eelarve prioriteetsetele lisavajadustele. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala vähendab kulude eelarvet **1 175 000 eurot**:

- 2026 aastal osutus CERN-i liikmemaks kavandatust väiksemaks, kuid järgmisteks aastateks kuluprognose uuendades selgus, et 2029. aastal kujuneb nimetatud liikmemaks suuremaks, kui hetkel on eelarvesse vahendeid planeeritud. Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium vähendab **500 000 euro** võrra programmi tegevuse *Ettevõtete arendustegevuse ja innovatsiooni toetamine* eelarvet;
- 2026. aastal kaetakse valdkondlikust digipöördest ja taastuenergia kasutuselevõtu kiirendamise projektist mitmete ametikohtade tööjõukulud, kuid 2027. aasta lõpus välisrahastus lõpeb. Samas on vajadus tegevustega jätkata ka järgmistel aastatel (5 ametikohta, mh ka meretuuleparkide hoonestus- ja ehituslubade väljastamine). TTJA vähendab programmi tegevuste *Taristu valdkonna ohuennetuse ja tegevuslubade andmine* ja *Ettevõtluskeskkonna ja ettevõtlikkuse edendamine* eelarveid **395 000 eurot** vabanevate vakantsete ametikohtade arvelt arvestades asutuse suurt personali voolavust ja raskendatud värbamist (hetkel 11 vaba ametikohta);
- Planeerimisseaduse eelnõu menetlus võtab planeeritust kauem aega ning sellest tulenevalt nihkuvad selle rakendumisega seotud tegevused edasi. **200 000 euro** võrra vähendatakse Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi programmi tegevuste *Maakasutuspoliitika kujundamine ja elluviimine* ning *Ruumilise planeerimise poliitika kujundamine ja korraldamine* eelarveid.

- 2026.aastal ei jõuta varasematel aastatel soetatud monitooringu jaamades välja vahetada aegunud tehnoloogia (filtrid jms väikevahendid), tegevus lükatakse 2028.aastasse. TTJA vähendab **80 000 eurot** programmi tegevuse *Taristu valdkonna ohuennetus ja tegevuslubade andmine* eelarvet.

RAHANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 11. Rahandusministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
15.1	TULUD	15 851 797	0	-44 159	0	15 807 638	0
15.2	Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	15 667 364	0	-44 879	0	15 622 485	0
15.3	Saadud toetused	36 246	0	720	0	36 966	0
15.10	KULUD	-450 248	-128 461	430	490	-449 818	-127 971
15.11	Rahandusministeerium	-322 425	-22 074	600	600	-321 825	-21 474
15.13	Statistikaamet	-14 096	-11 270	-67	-67	-14 163	-11 337
15.14	Riigi Tugiteenuste Keskus	-21 121	-11 360	-550	-490	-21 671	-11 850
15.15	Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskus	-21 473	-18 889	446	446	-21 027	-18 443
15.17	Tulemusvaldkond: Riigivalitsemine	-441 579	-128 461	490	490	-441 089	-127 971
15.18	Rahatarga riigi programm						
15.19	Eelarvepoliitika kujundamine ja elluviimine	-278 831	-6 080	329	329	-278 502	-5 751
15.20	Tööjõu- ja majandamiskulud	-10 241	-6 077	329	329	-9 912	-5 748
15.27	Maksu- ja tollipoliitika kujundamine ja korraldamine	-63 462	-60 836	72	72	-63 389	-60 764
15.28	Tööjõu- ja majandamiskulud	-62 811	-60 410	72	72	-62 738	-60 338
15.32	Finantskeskkonna arendamine	-8 436	-7 607	79	79	-8 356	-7 528
15.33	Tööjõu- ja majandamiskulud	-8 239	-7 548	79	79	-8 160	-7 469
15.35	Halduspoliitika programm						
15.36	Riigi halduse korraldamine	-27 702	-2 758	120	120	-27 583	-2 639
15.37	Tööjõu- ja majandamiskulud	-2 966	-2 753	120	120	-2 847	-2 634
15.39	Riigi tugiteenuste pakkumine	-49 666	-39 909	-43	-43	-49 710	-39 953
15.40	Tööjõu- ja majandamiskulud	-49 662	-39 904	-43	-43	-49 705	-39 948
15.42	Riikliku statistika tegemine	-13 482	-11 270	-67	-67	-13 549	-11 337
15.43	Tööjõu- ja majandamiskulud	-13 482	-11 270	-67	-67	-13 549	-11 337
15.45	Käibemaksukulu majandamiskuludelt	-8 669	0	-60	0	-8 729	0
15.46	INVESTEERINGUD	-16 066	-8 718	392	428	-15 674	-8 290
15.47	IT investeeringud	-11 447	-8 387	578	578	-10 869	-7 809
15.48	Muud investeeringud kokku	-1 531	-331	-150	-150	-1 681	-481
15.49	Käibemaksukulu põhivara soetustelt	-3 088	0	-36	0	-3 124	0

Valitsemisala muudatused (tuludes)

Rahandusministeeriumi maksutulud vähenevad kokku **44 879 000** euro ulatuses. Peamiselt vähenevad maksutulud seoses 01. mail 2026. aastal jõustunud alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse ning teiste seaduste muutmise seaduse (RT I, 14.12.2021, 1) ja alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse ning teiste seaduste muutmise seaduse (RT I, 02.01.2025, 1) muutmise seadusega (2026. aasta 1. maiks kavandatud aktsiisitõusude ärajätmine), mille eesmärk on leevendada energiakandjate hinnasurvet Eesti tarbijatele ja ettevõtetele. Seadusega jäeti ära 1. maiks kavandatud aktsiisimäärade tõus mootorikütustele, kütteõlile ja maagaasile ja elektrienergiale – tulud vähenevad 36 000 000 euro ulatuses.

Täiendavalt vähenevad maksutulud **8 879 000 eurot** tulenevalt lisaeelarve majandusliku sisu muutusest. Kõige suurem maksumõju tuleneb Kaitseministeeriumi Hexest Materials AS investeeringuga seotud kulude tekkimise täpsustamisest. Täpsemalt loe alapeatükist Valitsussektori eelarvepositsioon ja finantseerimine ning Kaitseministeeriumi valitsemisala.

Rahandusministeeriumi saadud toetuste eelarve suureneb **719 640 eurot** Rahandusministeeriumi kontole kaughasartmängult vabatahtlikult annetustena tasutud maksude võrra. 01.01.2026. aastal jõustunud hasartmängumaksu seaduse muudatuses oli viga, asutustel puudus kohustus tasuda kaughasartmängult maksud. Seadust täiendati ning alates 01.03.2026. aastast kehtib maksukohustus ka kaughasartmängule. Rahandusministeeriumi poolt tehti hasartmängu korraldajatele üleskutse tasuda maksud annetustena otse Eesti Kultuurkapitalile või Rahandusministeeriumile. Kultuuriministeeriumi eelarves kajastatakse tuludega samas mahus kulud Eesti Kultuurkapitalile.

Valitsemisala muudatus (kuludes)

Eesti.ai hankemenetluse tõhustamise projekti elluviimiseks suunatakse Rahandusministeeriumi valitsemisala eelarvesse Riigi Tugiteenuste Keskusele **550 000 eurot** (lisandub käibemaks 60 000 eurot tegevuskuludelt ja 36 000 eurot põhivara soetuselt), sh programmi tegevusele *Riigi tugiteenuste pakkumine* tööjõu- ja majandamiskulude eelarvesse 400 000 eurot ning investeeringuteks 150 000 eurot.

Riigi Tugiteenuste Keskus käivitab projekti „Nutikam ja tõhusam hankemenetlus“, mille eesmärgiks on teha avaliku sektori hankemenetlus kiiremaks, kvaliteetsemaks ja nõuetele vastavamaks automatiseeritud tööriistade ning integreeritud kontrollide abil. Projektis töötatakse välja ja piloteeritakse avaliku sektori lihthangete menetlust toetavad automatiseeritud tööriistad, mis aitavad koostada hankedokumente, leida sobivaid pakkujaid, toetada hangete läbirääkimisi ning hinnata infosüsteemide kirjelduste ja lahenduste vastavust kehtivatele nõuetele. Projekti käigus lõimitakse hankemenetlusesse vajalikud kontrollid ja otsustustugi, et vähendada käsitööd, ühtlustada praktikat ning parandada hangete kiirust, kvaliteeti ja nõuetele vastavust. Projektiga luuakse eeldused selleks, et ettevõtjate osalemine hangetes oleks sujuvam, lihtsam ja vähem halduskoormust tekitav.

Valitsemisalade vaheline muudatus

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (MKM) valitsemisala eelarvest suunatakse **Rahandusministeeriumi** valitsemisalasse *Halduspoliitika* programmi tööjõu- ja majandamiskulude eelarvesse **81 667 eurot**, sh:

- Statistikaametile programmi tegevusele *Riikliku statistika tegemine* **66 667 eurot** konjunktuuriuuringute läbiviimiseks. Kuni 2026. aasta aprillini tellis MKM nimetatud töid AS-lt Eesti Konjunktuuriinstituut, alates maikuust on tööde tegijaks Statistikaamet.
- Riigi Tugiteenuste Keskusele programmi tegevusele *Riigi tugiteenuste pakkumine* **15 000 eurot** keskselt Maa- ja Ruumiametile maaparanduse valdkonna hangete läbiviimiseks.

Sotsiaalministeeriumi valitsemisala eelarvest suunatakse **Rahandusministeeriumi** valitsemisala *Halduspoliitika* programmi, programmi tegevuse *Riigi tugiteenuste pakkumine* tööjõu- ja majandamiskulude eelarvesse **53 243 eurot** sh:

- Riigi Tugiteenuste Keskusele **49 723** eurot “Õdede põhiõppe praktika juhendamine” ja „Harvikaigustega laste ravi ja lapseas alanud ravi toetamine“ toetusmeetmete menetlemise tööjõukuludeks. Riigi Tugiteenuste Keskus on siseriiklike toetusmeetmete rakendaja. Sotsiaalministeeriumi vastavate toetusmeetmete eelarvet vähendatakse menetlemiskulude võrra.
- Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskusele **3 520 eurot** Sotsiaalkindlustusametile siseveebi teenuse osutamiseks alates aprillist 2026. Siiani on osutanud teenust Registrite ja Infosüsteemide Keskus (RIK).

Siseministeeriumi valitsemisala eelarvest suunatakse **Rahandusministeeriumi** Riigi Tugiteenuste Keskusele *Halduspoliitika* programmi, programmi tegevuse *Riigi Tugiteenuste pakkumine* tööjõu- ja majandamiskulude eelarvesse **18 587 eurot** keskselt arhiiviteenuse osutamise kuludeks.

Vabariigi Presidendi Kantselei eelarvest suunatakse **Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskusele** *Halduspoliitika* programmi, programmi tegevuse *Riigi tugiteenuste pakkumine* tööjõu- ja majandamiskulude eelarvesse **8 450 eurot** Valitsusportaali majutus- ja haldusteenuste pakkumise kuludeks.

Regionaal- ja põllumajandusministeeriumi valitsemisala eelarvest suunatakse **Rahandusministeeriumi** Riigi Tugiteenuste Keskusele *Halduspoliitika* programmi, programmi tegevuse *Riigi Tugiteenuste pakkumine* tööjõu- ja majandamiskulude eelarvesse **6 423 eurot** keskselt Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi Infotehnoloogia Keskusele dokumendihaldus- ja arhiiviteenuse osutamise kuludeks.

Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisala eelarvest suunatakse **Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskusele** *Halduspoliitika* programmi, programmi tegevuse *Riigi tugiteenuste pakkumine* majandamiskulude eelarvesse **9 840 eurot** tööajaarvestuse infosüsteemi litsentside hoolduse ja toe pakkumise kuludeks. Töid teostab Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskus.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes ja investeeringutes)

Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskuse investeeringutest suunatakse *Halduspoliitika* programmi, tegevus *Riigi tugiteenuste pakkumine* tööjõu- ja majandamiskulude eelarvesse **31 925 eurot** nooremarendaja tööjõu- ja kaasnevateks majandamiskuludeks. Muudatusega suurendatakse asutuse sisest arendusvõimekust, mis võimaldab väiksemate arendus- ja hooldustööde tegemise ilma välise partnerita.

2026. aasta lisaelarvega nihutatakse selle aasta kulusid ja investeeringuid järgmistele aastatele eesmärgiga suunata vabanenud eelarve prioriteetsetele lisavajadustele. Rahandusministeeriumi valitsemisala vähendab kokku kulude ja investeeringute eelarves **1 646 000 eurot**:

- 600 000 eurot teadus- ja arendustegevuse nelja-aasta tegevuskava ajatamine 2026. aastalt 2028.-2030. aastani. Muudatus mõjutab mitmeid programme ja programmi tegevusi.
- 546 000 eurot Maksu- ja Tolliameti ning Rahandusministeeriumi IT arenduste ajatamine ja taristu riistvara elukaare pikendamine aastasse 2028.
- 500 000 eurot *Halduspoliitika* programmi, programmi tegevuse *Riigi Tugiteenuste pakkumine* IKT majandamiskulude ajatamine 2028. aastasse. Tehnoloogia asendamine soodsama lahendusega. Ajatatud vahendid kasutatakse tulevaste perioodide taristu litsentside ja toetuse puudujääkide katteks.

REGIONAAL- JA PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 12. Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
16.9	KULUD	-843 183	-265 415	-1 419	-1 419	-844 602	-266 834
16.10	Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	-384 266	-216 715	-225	-225	-384 492	-216 941
16.15	Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi Infotehnoloogia Keskus	-4 806	-4 536	-1 194	-1 194	-6 000	-5 730
16.16	Tulemusvaldkond: Põllumajandus ja kalandus	-480 257	-62 928	-789	-789	-481 047	-63 718
16.17	Biomajanduse programm						
16.18	Põllumajanduskeskkonna hea seisundi tagamine	-62 287	-3 947	80	80	-62 207	-3 867
16.19	Tööjõu- ja majandamiskulud	-6 723	-3 894	80	80	-6 643	-3 814
16.22	Ringbiomajanduse arendamine	-18 430	-274	-17	-17	-18 446	-290
16.23	Tööjõu- ja majandamiskulud	-443	-221	-17	-17	-459	-237
16.25	Eesti toidu kuvandi ja müügi võimekuse edendamine	-2 629	-1 199	-74	-74	-2 704	-1 273
16.26	Tööjõu- ja majandamiskulud	-999	-819	-34	-34	-1 034	-853
16.27	Muud toetused	-1 630	-380	-40	-40	-1 670	-420
16.28	Kutselise kalapüügi korraldamine	-11 303	-1 406	-60	-60	-11 363	-1 466
16.29	Tööjõu- ja majandamiskulud	-1 819	-1 389	-60	-60	-1 879	-1 449
16.31	Kalavarude haldamine ja kaitse	-5 396	-1 210	-83	-83	-5 479	-1 293
16.32	Tööjõu- ja majandamiskulud	-1 294	-1 175	-83	-83	-1 377	-1 258
16.34	Põllumajandus- ja toidusektori konkurentsivõime tõstmine	-260 627	-12 667	-1 389	-238	-262 017	-12 905
16.35	Tööjõu- ja majandamiskulud	-13 697	-9 181	-278	-278	-13 975	-9 459
16.36	Muud toetused	-246 930	-3 486	-1 111	40	-248 042	-3 446
16.38	Kalandusturu korraldamine	-17 329	-1 133	-57	-57	-17 386	-1 190
16.39	Tööjõu- ja majandamiskulud	-1 934	-1 062	-57	-57	-1 991	-1 119
16.41	Põllumajandusmaa ja maaparanduse poliitika kujundamine	-17 647	-2 422	1 113	-38	-16 534	-2 460
16.42	Tööjõu- ja majandamiskulud	-1 641	-1 047	-38	-38	-1 680	-1 085
16.43	Muud toetused	-16 006	-1 375	1 151	0	-14 854	-1 375
16.44	Toiduohutuse programm						
16.45	Taimkaitse ja väetiste poliitika kujundamine ja rakendamine	-2 925	-2 474	-174	-174	-3 099	-2 648
16.46	Tööjõu- ja majandamiskulud	-2 846	-2 396	-45	-45	-2 891	-2 440
16.47	Muud toetused	-79	-79	-129	-129	-208	-208
16.49	Toiduohutuse poliitika kujundamine ja rakendamine	-13 141	-9 039	-106	-106	-13 246	-9 145
16.50	Tööjõu- ja majandamiskulud	-13 073	-8 972	-106	-106	-13 179	-9 077

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
16.52	Sordiaretuse ja paljundusmaterjali poliitika kujundamine	-10 813	-7 199	33	33	-10 780	-7 165
16.53	Tööjõu- ja majandamiskulud	-10 257	-7 109	33	33	-10 224	-7 076
16.56	Tõuaretuse poliitika kujundamine ja rakendamine	-3 406	-3 349	-11	-11	-3 417	-3 360
16.57	Tööjõu- ja majandamiskulud	-507	-450	-11	-11	-518	-462
16.59	Mahepõllumajanduse poliitika kujundamine ja rakendamine	-29 688	-5 064	-17	-17	-29 705	-5 081
16.60	Tööjõu- ja majandamiskulud	-2 817	-2 293	-17	-17	-2 834	-2 310
16.62	Taimetervise poliitika kujundamine ja rakendamine	-2 943	-2 528	-17	-17	-2 960	-2 544
16.63	Tööjõu- ja majandamiskulud	-2 901	-2 486	-17	-17	-2 917	-2 502
16.66	Loomatervise ja -heaolu poliitika kujundamine ja rakendamine	-21 694	-9 018	-11	-11	-21 705	-9 029
16.67	Tööjõu- ja majandamiskulud	-11 175	-7 999	-11	-11	-11 186	-8 010
16.69	Tulemusvaldkond: Elukeskkond, liikuvus ja merendus	-357 834	-202 486	-630	-630	-358 464	-203 116
16.70	Regionaalarengu programm						
16.71	Regionaalpoliitika kujundamine ja rakendamine	-177 150	-25 754	-390	-390	-177 540	-26 144
16.72	Tööjõu- ja majandamiskulud	-4 501	-2 713	-214	-214	-4 715	-2 928
16.73	Muud toetused	-172 650	-23 040	-175	-175	-172 825	-23 216
16.74	Kohalike omavalitsuste poliitika ja finantseerimine	-3 170	-2 883	-128	-128	-3 297	-3 011
16.75	Tööjõu- ja majandamiskulud	-1 818	-1 531	-128	-128	-1 946	-1 659
16.77	Ühistranspordi programm						
16.78	Ühistransporditeenuse arendamine ja soodustamine	-177 514	-173 850	-112	-112	-177 626	-173 962
16.79	Tööjõu- ja majandamiskulud	-3 207	-1 393	-112	-112	-3 319	-1 505
16.82	INVESTEERINGUD	-3 093	-2 073	1 200	1 200	-1 893	-873

Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisala suunab **6 423 eurot** Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi Infotehnoloogia Keskuse eelarvest Riigi Tugiteenuste Keskusele dokumendi- ja arhiiviteenuse osutamiseks, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Valitsemisala vaheline muudatus

Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi eelarvesse lisatakse riigiasutuste üleriigilise rendimaksete reservi arvelt **175 399 eurot** SA Eesti Maaelumuuseumid RKAs rendimaksete käibemaksu osa katteks, mis jäi 2026 aastal planeerimata.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes ja investeeringutes)

Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi Infotehnoloogia Keskus on uue asutusena täpsustanud asutuste IT vajadusi ja lepinguid ning suunab IT-investeeringutest IT majandamiskuludesse **1 200 000 eurot**, mis ei kvalifitseeru põhivara soetusena.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (PRIA) suunab **40 000 eurot** programmitegevuselt *Põllumajandus- ja toidusektori konkurentsivõime tõstmine* turuarendustoetuse õigele programmi tegevusele *Eesti toidu kuvandi ja müügivõimekuse edendamine*.

Lisaks suunab PRIA programmi tegevuselt *Põllumajandusmaa ja maaparanduse poliitika kujundamine* **1 151 295 eurot** koolikavade vahendatava välistoetuse õigele programmi tegevusele *Põllumajandus- ja toidusektori konkurentsivõime tõstmine*.

Maaelu Teadmuskeskus täpsustab tulemusvaldkonnas *Põllumajandus ja kalandus* teadusarendusrahade programmide tegevuste ning eelarve kontode vahelist jaotust. Muudatust tehes arvestati tegelikke kulusid ja ülikoolidega sõlmitud partnerluslepinguid. Selleks vähendatakse personalikulude eelarvet **232 843 eurot** ja suurendatakse majandamiskulu eelarvet **103 891,23 eurot** ning toetuste eelarvet **128 951,77 eurot**.

SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 13. Siseministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
17.1	TULUD	102 027	0	95	0	102 122	0
17.5	Tulu põhivara ja varude müügist	2	0	95	0	97	0
17.8	KULUD	-574 386	-493 023	-4 050	-3 955	-578 436	-496 978
17.9	Siseministeerium	-37 304	-21 615	-1 493	-1 493	-38 797	-23 109
17.10	Kaitsepolitseiamet	-47 544	-47 544	-95	0	-47 639	-47 544
17.11	Päästeamet	-118 673	-110 172	43	43	-118 630	-110 129
17.12	Siseministeeriumi Infotehnoloogia- ja Arenduskeskus	-41 333	-34 947	-2 303	-2 303	-43 636	-37 250
17.13	Sisekaitseakadeemia	-29 611	-25 055	825	825	-28 786	-24 230
17.14	Politsei- ja Piirivalveamet	-290 277	-244 319	-1 028	-1 028	-291 305	-245 347
17.15	Häirekeskus	-9 644	-9 371	1	1	-9 643	-9 370
17.16	Tulemusvaldkond: Siseturvalisus	-529 985	-481 940	-6 781	-6 673	-536 767	-488 613
17.17	Ennetava ja turvalise elukeskkonna kujundamise programm						
17.18	Õnnetuste, süütegude ja varakahjude ennetamine	-8 545	-7 611	-304	-303	-8 849	-7 914
17.19	Tööjõu- ja majandamiskulud	-6 865	-6 594	-302	-302	-7 167	-6 896
17.20	Sotsiaaltoetused	-0,20	-0,20	-1	-1	-1	-1
17.21	Muud toetused	-1 679	-1 016	-1	0	-1 680	-1 016

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
17.22	Muud kulud	-1	-1	-0,18	-0,18	-1	-1
17.23	Siseturvalisuse vabatahtlike kaasamine	-8 187	-8 168	-129	-129	-8 317	-8 297
17.24	Töõjõu- ja majandamiskulud	-8 006	-7 988	-129	-129	-8 135	-8 116
17.26	Muud toetused	-180	-179	-0,44	0	-181	-179
17.27	Muud kulud	-1	-1	-0,07	-0,07	-1	-1
17.28	Turvalise keskkonna kujundamine	-21 907	-21 723	109	108	-21 798	-21 615
17.29	Töõjõu- ja majandamiskulud	-21 888	-21 704	107	107	-21 781	-21 597
17.30	Sotsiaaltoetused	-1	-1	1	1	0	0
17.31	Muud toetused	-11	-10	1	0	-10	-10
17.32	Muud kulud	-8	-8	0,14	0,14	-8	-8
17.33	Kiire ja asjatundliku abi programm						
17.34	Hädaabiteadete vastuvõtmine ning abi väljasaatmine	-7 320	-7 299	95	94	-7 225	-7 205
17.35	Töõjõu- ja majandamiskulud	-7 318	-7 298	94	94	-7 224	-7 204
17.37	Muud toetused	-1	0	0,48	0	-1	0
17.38	Muud kulud	-0,21	-0,21	0,08	0,08	-0,13	-0,13
17.39	Avaliku korra tagamine	-72 823	-71 736	-34	-35	-72 857	-71 771
17.40	Töõjõu- ja majandamiskulud	-71 160	-70 076	-37	-37	-71 197	-70 114
17.41	Sotsiaaltoetused	-3	-3	2	2	-1	-1
17.42	Muud toetused	-7	-4	1	0	-6	-4
17.43	Muud kulud	-1 653	-1 653	0,21	0,21	-1 653	-1 653
17.44	Demineerimine	-6 162	-6 033	108	108	-6 054	-5 925
17.45	Töõjõu- ja majandamiskulud	-6 143	-6 014	107	107	-6 035	-5 907
17.46	Sotsiaaltoetused	-0,18	-0,18	0,18	0,18	0	0
17.47	Muud toetused	-19	-18	0,33	0	-18	-18
17.48	Muud kulud	-0,06	-0,06	0,06	0,06	0	0
17.49	Päästmine maismaal ja siseveekogudel	-82 199	-81 785	132	131	-82 068	-81 654
17.50	Töõjõu- ja majandamiskulud	-81 931	-81 519	129	129	-81 802	-81 390
17.51	Sotsiaaltoetused	-2	-2	1	1	-0,26	-0,26
17.52	Muud toetused	-266	-264	1	0	-265	-264
17.53	Muud kulud	-0,34	-0,34	0,12	0,12	-0,21	-0,21
17.54	Abi osutamine Eesti päästepiirkonnas	-13 224	-11 637	-50	-50	-13 274	-11 687
17.55	Töõjõu- ja majandamiskulud	-12 553	-10 967	-50	-50	-12 603	-11 016
17.59	Süüteomenetus	-37 207	-36 451	-1 426	-1 427	-38 633	-37 878
17.60	Töõjõu- ja majandamiskulud	-37 182	-36 427	-1 428	-1 428	-38 610	-37 855
17.61	Sotsiaaltoetused	-1	-1	1	1	0	0
17.62	Muud toetused	-12	-11	1	0	-11	-11
17.63	Muud kulud	-12	-12	0,15	0,15	-12	-12
17.64	Kindla sisejulgeoleku programm						
17.65	Põhiseadusliku korra tagamine	-58 315	-58 284	-315	-219	-58 630	-58 503

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
17.66	Tööjõu- ja majandamiskulud	-10 608	-10 579	-219	-219	-10 826	-10 797
17.67	Sotsiaaltoetused	-0,43	-0,43	-0,29	-0,29	-1	-1
17.68	Muud toetused	-3	-1	-1	0	-4	-1
17.69	Muud kulud	-47 704	-47 704	-95	-0,10	-47 799	-47 704
17.70	Raske ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus	-40 785	-37 639	-612	-611	-41 398	-38 251
17.71	Tööjõu- ja majandamiskulud	-33 841	-30 892	-611	-611	-34 452	-31 503
17.72	Sotsiaaltoetused	-1	-1	-0,14	-0,14	-1	-1
17.73	Muud toetused	-213	-15	-1	0	-214	-15
17.74	Muud kulud	-6 731	-6 731	-0,17	-0,17	-6 731	-6 731
17.75	Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja nende lahendamine	-10 888	-10 100	120	119	-10 768	-9 981
17.76	Tööjõu- ja majandamiskulud	-10 865	-10 080	120	120	-10 745	-9 961
17.77	Sotsiaaltoetused	-0,30	-0,30	-0,19	-0,19	-0,49	-0,49
17.78	Muud toetused	-22	-19	1	0	-22	-19
17.79	Muud kulud	-1	-1	0,14	0,14	0	0
17.80	Piirihaldus	-63 938	-42 372	-195	-195	-64 133	-42 567
17.81	Tööjõu- ja majandamiskulud	-56 313	-42 302	-194	-194	-56 508	-42 496
17.82	Sotsiaaltoetused	-2	-2	0,37	0,37	-1	-1
17.83	Muud toetused	-7 609	-55	-1	-1	-7 611	-57
17.85	Eesti arengut toetava kodakondsus-, rände- ja identiteedihaldus						
17.86	Rände- ja kodakondsuspoliitika kujundamine ning elluviimine	-9 005	-5 786	-4 341	-4 322	-13 345	-10 108
17.87	Tööjõu- ja majandamiskulud	-6 543	-5 202	-4 311	-4 311	-10 853	-9 513
17.88	Sotsiaaltoetused	-0,15	-0,15	-5	-5	-5	-5
17.89	Muud toetused	-2 459	-582	-22	-4	-2 482	-586
17.90	Muud kulud	-2	-2	-3	-3	-5	-5
17.91	Migratsioonijärelevalve	-6 585	-5 427	24	24	-6 560	-5 403
17.92	Tööjõu- ja majandamiskulud	-6 579	-5 421	24	24	-6 555	-5 397
17.93	Sotsiaaltoetused	-0,21	-0,21	0,15	0,15	-0,06	-0,06
17.94	Muud toetused	-4	-4	0,20	0	-4	-4
17.96	Isikute tõsikindel tuvastamine ja dokumentide väljaandmine	-15 951	-8 234	-141	-141	-16 092	-8 375
17.97	Tööjõu- ja majandamiskulud	-15 937	-8 222	-140	-140	-16 077	-8 361
17.99	Sotsiaaltoetused	-0,32	-0,32	-0,11	-0,11	-0,43	-0,43
17.100	Muud toetused	-11	-9	-1	-1	-12	-11
17.101	Muud kulud	-3	-3	-0,06	-0,06	-3	-3
17.102	Targa ja innovaatilise siseturvalisuse programm						
17.103	Tasemeõpe ja täienduskoolitus Sisekaitseakadeemias	-25 412	-23 524	1 131	1 130	-24 281	-22 394

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
17.104	Tööjõu- ja majandamiskulud	-23 011	-21 132	775	775	-22 236	-20 356
17.105	Sotsiaaltoetused	-2 366	-2 366	354	354	-2 012	-2 012
17.106	Muud toetused	-19	-10	1	0	-17	-10
17.107	Muud kulud	-15	-15	0,24	0,24	-15	-15
17.108	Sisekaitseakadeemia teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevus	-3 186	-3 184	1 350	1 348	-1 836	-1 836
17.109	Tööjõu- ja majandamiskulud	-3 184	-3 184	1 348	1 348	-1 836	-1 836
17.110	Sotsiaaltoetused	-0,07	-0,07	0,07	0,07	0	0
17.111	Muud toetused	-2	0	2	0	0	0
17.112	Muud kulud	-0,33	-0,33	0,33	0,33	0	0
17.113	IT teenuste osutamine	-38 347	-34 947	-2 303	-2 303	-40 650	-37 250
17.114	Tööjõu- ja majandamiskulud	-38 346	-34 946	-2 303	-2 303	-40 649	-37 249
17.116	Tulemusvaldkond: Sidus ühiskond	-12 723	-11 083	2 731	2 718	-9 992	-8 365
17.117	Kogukondliku Eesti programm						
17.118	Kogukondliku arengu toetamine	-4 636	-3 167	158	157	-4 478	-3 009
17.119	Tööjõu- ja majandamiskulud	-1 069	-349	157	157	-911	-191
17.120	Muud toetused	-3 568	-2 818	1	0	-3 567	-2 818
17.121	Muud kulud	-0,16	-0,16	0,16	0,16	0	0
17.122	Usuvabaduse tagamine	-1 003	-884	304	302	-700	-582
17.123	Tööjõu- ja majandamiskulud	-420	-302	302	302	-118	0
17.124	Muud toetused	-583	-582	1	0	-582	-582
17.125	Muud kulud	-0,25	-0,25	0,25	0,25	0	0
17.126	Nutika rahvastikuarevestuse programm						
17.127	Rahvastikuregistri andmekvaliteedi tõstmine	-1 226	-1 220	1 226	1 220	0	0
17.128	Tööjõu- ja majandamiskulud	-1 219	-1 219	1 219	1 219	0	0
17.129	Muud toetused	-6	0	6	0	0	0
17.130	Muud kulud	-1	-1	1	1	0	0
17.131	Rahvastikuregistri kasutusmugavuse parandamine	-1 082	-1 038	1 043	1 038	-39	0
17.132	Tööjõu- ja majandamiskulud	-1 061	-1 037	1 037	1 037	-24	0
17.133	Muud toetused	-20	0	5	0	-15	0
17.134	Muud kulud	-1	-1	1	1	0	0
17.139	INVESTEERINGUD	-40 707	-24 837	-10 466	-10 466	-51 173	-35 303
17.C.1	Idapiiri ehitus	0	0	-17 100	-17 100	-17 100	-17 100
17.140	Muud investeeringud	-15 834	-11 530	15 834	11 530	0	0
17.141	Muud investeeringud kokku	-17 879	-13 306	-9 201	-4 897	-27 080	-18 203

Muudatusega suunatakse 18 587 eurot Riigi Tugiteenuste Keskusele eelarve arhiiviteenuse osutamiseks, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Muudatusega suunatakse Sisekaitseakadeemia Väike-Maarja harjutusväljaku arendusega seotud investeeringutest Riigi Kinnisvara AS-le 2 990 000 eurot.

Valitsemisalade vaheline muudatus

Justiits- ja Digiministeerium suunab **Siseministeeriumi** infotehnoloogia- ja arenduskeskuse programmi tegevusse *IT teenuse osutamine* **330 000 eurot** riigipilve platvormi arendajate tööjõukuludeks. Suunatud vahendid on planeeritud riigi eelarvestrateegia protsessis 2026-2029 Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisala eelarvesse eraldatud IT arendus- ja tegevuskuludeks.

Valitsemisala muudatus (tuludes ja kuludes)

Siseministeerium suunab Kaitsepolitseiameti päranduseks saadud korteri müügist laekuva tulu (liik 43, konto 381) ja sellega seotud kulu (liik 43, konto 600) **95 000 eurot** Kaitsepolitseiametile *Põhiseadusliku korra tagamise* programmi tegevuse eelarvesse. Riigieelarve seadusesse on käesolevaga lisatud tekstiparagrahv § 10 lg 6.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Siseministeerium suunab kulumudeli lihtsustamise eesmärgil kõikide väliste tugiteenustega seotud kulud põhiteenustele. Muudatuse eesmärk on parandada eelarve läbipaistvust ja lihtsustada selle haldamist. Eelarvemuudatus mõjutab kõiki programmi tegevusi.

Häirekeskus, Sisekaitseakadeemia ja Päästeamet suunavad mitme programmi tegevuse eelarvest printimisteenuse kulutarvikutega seotud majandamiskuludelt **12 750 eurot** Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskuse majandamiskuludeks programmi tegevusse *IT teenuste osutamine*, kuna teenuselepe uuendamise seoses on selgunud tegelikud teenuse mahud.

Siseministeerium suunab *Süüteo menetluse* programmi tegevuse majandamiskuludest **35 259 eurot** Sisekaitseakadeemia programmi tegevuse *Tasemeõpe ja täienduskoolitus Sisekaitseakadeemias* tööjõukuludesse, et tagada Euroopa Rändevõrgustiku lepingu 5% omafinantseeringu nõude täitmine, lähtudes täpsustunud lepingu summast.

Sisekaitseakadeemia suunab programmi tegevuse *Tasemeõppe ja täienduskoolitus Sisekaitseakadeemias* majandamiskuludest **7 500 eurot** Politsei- ja Piirivalveameti majandamiskuludesse akadeemias töötavate politseiametnike vormide uuendamise seoses seotud kuludeks ja ühtlasi suunab Sisekaitseakadeemia täpsustunud õppegruppide suurusest tuleneva lisakulu katmiseks samast programmi tegevusest Politsei- ja Piirivalveametile **371 291 eurot** tööjõukuludeks ja **431 706 eurot** majandamiskuludeks ning **46 042 eurot** Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskuse majandamiskulude eelarvesse.

Siseministeerium suunab erinevate programmi tegevuste majandamiskulude eelarvest **84 123 eurot** Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskuse programmi tegevuse *IT teenuste osutamine* majandamiskulude eelarvesse seoses Siseministeeriumi töötajate mobiiltelefonide väljavahetamisega.

Siseministeerium suunab programmi tegevusest *Siseturvalisuse vabatahtlike kaasamine* majandamiskulude eelarvest Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskusele *IT teenuste osutamine* programmi tegevusse Vabatahtlike portaali (edaspidi VAPO) arendamiseks **163 370 eurot** tööjõukuludeks ja **13 500 eurot** majandamiskuludeks ning Siseturvalisuse vabatahtlike kaasamine programmi tegevuse sisest majandamiskuludest **14 444 eurot** VAPO arendamise projektijuhi tööjõukuludeks. Projektijuht koordineerib VAPO arendamist Siseministeeriumis ning talle kehtib tähtajaline tööleping.

Politsei- ja Piirivalveamet suunab *Avaliku korra tagamise* programmi tegevuse majandamiskuludest **7 852 eurot** Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskusele *IT teenuste osutamise* programmi tegevuse majandamiskulude eelarvesse Tachoscan tarkvara litsentside tasumiseks.

Siseministeerium suunab majandamiskuludest rahvusvaheliste liikmemaksude kallinemise katmiseks täiendavad **6 000 eurot**. Muudatus puudutab erinevaid programmi tegevusi, sest liikmemaksude eelarve on jagatud tegevuspõhiselt.

Valitsemisala muudatus (kuludes ja investeeringutes)

Päästeamet täpsustab demineerimisteenuseks vajaliku seadme (leekspektromeetri) soetamise majanduslikku sisu, klassifitseerides programmi tegevuse *Demineerimine* majandamiskuludest **35 000 eurot** investeeringuks.

Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskus täpsustab asutuse eelarve majanduslikku sisu, suunates IT investeeringute eelarvest **40 000 eurot** Mäealuse 2/2 kinnisvara objekti remondiga seotud investeeringuks ning klassifitseerib IT investeeringutest **462 608 eurot** MIS-x (menetlusinfosüsteem), ePolitsei ja rändeinfosüsteemi arendustegevusega seotud tööjõukuludeks ja Microsofti tarkvara litsentside tasumisega seoses **658 730 eurot** majandamiskuludeks.

Siseministeerium suunab muude investeeringute eelarvest Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskuse majandamiskulude eelarvesse Microsofti tarkvara litsentsidega seotud kulude katteks **523 915 eurot**, sest tarkvara litsentside tasud klassifitseeruvad raamatupidamislikult majandamiskuludeks.

Politsei- ja Piirivalveamet täpsustab Rakvere politseijaoskonna ehitustööde majanduslikku sisu, suunates erinevate programmi tegevuste majandamiskuludest **29 520 eurot** investeeringuks.

Politsei- ja Piirivalveamet suunab algselt IT investeeringuna planeeritud ALIS (Politsei- ja Piirivalveameti infosüsteemi) litsentsidega seotud tasud majandamiskuludeks **14 721 eurot**, sest tarkvara litsentside tasud klassifitseeruvad raamatupidamislikult majandamiskuludeks.

Siseministeerium täpsustab Politsei- ja Piirivalveameti Keskkriminaalpolitsei kelmuste ennetamise ja lahendamise keskuse muude investeeringute majanduslikku sisu, suunates transpordivahendite investeeringutesse **48 000 eurot** ja **240 163 eurot** majandamiskuludesse vajaliku varustuse ja töövahendite soetamiseks. Eelarve muudatus mõjutab mitme programmi tegevusi.

Siseministeerium suunab muudest investeeringutest majandamiskuludeks **1 808 083 eurot** eelkõige tegemist esialgu investeeringuna planeeritud tegevuste elluviimisel ja võime arendamisel selgunud majandusliku sisu täpsustamisega. Vahendid suunatakse ümber olemasoleva eelarve piires vastavalt tegelikule kulustruktuurile peamiselt *põhiseadusliku korra tagamise, elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja nende lahendamine ning raske ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitluse* tegevuste elluviimiseks. Muudatus on suunatud peamiselt *Eesti arengut toetava kodakondsus-, rände- ja identiteedihalduse* ning *kindla sisejulgeoleku* programmi tegevuste elluviimiseks.

Valitsemisala muudatus (investeeringutes)

2026. aastal toimub idapiiri väljaehitamise käigus piirilõikude 7 ja 8 maismaaosa ehitustööde tellimine, piirilõikude 9-10 taristu täislahenduse väljaehitamise projekteerimine ja ehitustööde tellimine, Narva jõe seirepositsioonide taristu projekteerimine ja ehitustööde tellimine lõigul L2, seire- ja valvesüsteemide paigaldamine Narva jõe seirepositsioonidel, piirilõigu 6 välja ehitamine ning Luhamaa juhtimiskeskuse rekonstrueerimistööd. Eelpool nimetatud tööde välja maksmata rahaliste kohustuste kogumaht 2026.

aastal on 24,7 mln eurot, millest 7,6 mln kaetakse juba eelarves olevatest vahenditest ning ülejäänud kohustuste katmiseks puudus valitsemisalas eelarve. 2021. aastal otsustas Vabariigi Valitsus toetada Siseministeriumi ettepanekut välispiiri valvamise tugevdamiseks ning täiendavate ja varem ajatatud arendusplaanide elluviimiseks eraldades piirihitamiseks täiendavalt 22,47 miljonit eurot ning 2024. aastal otsustati negatiivse lisaeelarve käigus ajatatud tegevuste ümbertõstmisega kogukulu 10 miljonit eurot edasi lükata 2025. aastasse. 2025. aasta lõpus tagastas rahandusminister siseministri Vabariigi Valitsuse sihtotstarbelise reservi taotluse, sest soovitud reservitaotluses esitatud eelarve tekkepõhised kulud jäid 2026. ja 2027. aastasse. Riigieelarve seaduse muudatuse tõttu ei pikendata alates 2025. aastast Vabariigi Valitsuse reservi jäägi kasutamist aasta võrra. Seetõttu käesoleva lisaeelarve käigus suurendatakse varasemalt otsustatud idapiiri väljaehituseks 2026. aastal Siseministeriumi valitsemisala investeeringute eelarvet **17 100 000 eurot**.

Politsei- ja Piirivalveamet suunab jälitustegevuse teenuse infosüsteemi arenduse soodsamaks osutumisest tuleneva ülejäägi IT investeeringute eelarvest **26 965 eurot** muude investeeringute eelarvesse kriminalistika telgi soetamiseks.

Siseministerium suunab muude investeeringute eelarvest kokku **325 059 eurot** Politsei- ja Piirivalveameti ja Siseministeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskuse IT-investeeringute eelarvesse operatiivbüroo andmelao arendamiseks, millest **236 000 eurot** eraldatakse Politsei- ja Piirivalveametile ning **89 059 eurot** Siseministeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskusele, kuna täpsustunud on mõlema asutuse panus arendustegevuses. Lisaks suunab Siseministerium muudest investeeringutest IT investeeringuteks **1 328 252 eurot**, kuna SKA taristu arendusprojektil, PlanPro ja Ehitusregistri arendusel on täpsustunud majanduslik sisu.

Vastavalt riigieelarve seaduse § 26 lg 7 liigendatakse riigieelarve seaduses investeeringuobjektid maksumusega 10 miljonit eurot või rohkem. Kuna muudatusega väheneb investeeringuobjekti Muud investeeringud eelarve alla 10 miljoni euro, siis liigub see objekt koondatult *Muud investeeringud kokku* reale. 2026. aasta lisaeelarve seaduse eelnõuga esitas Siseministerium ettepaneku vähendada investeeringuobjekti *Muud investeeringud* eelarvet 7 201 507 eurot.

SOTSIAALMINISTERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 14. Sotsiaalministeriumi valitsemisala, tuhat eurot

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
18.7	KULUD	-7 830 209	-206 393	-1 437	-1 437	-7 831 646	-207 830
18.8	Sotsiaalministerium	-2 870 782	-39 505	-1 279	-1 279	-2 872 061	-40 785
18.9	Sotsiaalkindlustusamet	-4 884 191	-115 251	-44	-44	-4 884 236	-115 296
18.10	Tervise Arengu Instituut	-21 031	-15 894	332	332	-20 698	-15 562
18.11	Terviseamet	-17 885	-13 377	-244	-244	-18 129	-13 621
18.13	Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus	-28 257	-20 579	-201	-201	-28 459	-20 780
18.14	Tulemusvaldkond: Heaolu	-5 249 158	-136 443	248	248	-5 248 910	-136 195
18.15	Tööturuprogramm						
18.16	Tööpoliitikat toetavate rakendusteenuste pakumine	-14 803	-1 413	9	9	-14 794	-1 404

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
18.17	Tööjõu- ja majandamiskulud	-1 413	-1 413	9	9	-1 404	-1 404
18.21	Vanemaelaste programm						
18.25	Sotsiaalkindlustuse kujundamine ja pensionite maksmine	-4 077 886	-5 220	90	90	-4 077 796	-5 130
18.26	Tööjõu- ja majandamiskulud	-163 655	-5 187	92	92	-163 562	-5 094
18.40	Muud toetused	-71	-33	-2	-2	-73	-35
18.43	Sotsiaalhoolekande programm						
18.44	Hoolekande kättesaadavuse tagamine ja toimetuleku toetamine	-111 139	-64 475	139	139	-111 000	-64 336
18.45	Tööjõu- ja majandamiskulud	-16 372	-5 066	148	148	-16 224	-4 918
18.47	Muud toetused	-37 096	-1 737	-9	-9	-37 105	-1 746
18.48	Puudega inimeste toetamine	-113 713	-25 900	46	46	-113 668	-25 855
18.49	Tööjõu- ja majandamiskulud	-5 658	-4 774	47	47	-5 611	-4 727
18.54	Muud toetused	-299	-280	-1	-1	-300	-281
18.55	IT-teenuste osutamine sotsiaalvaldkonnas	-12 082	-11 324	-181	-181	-12 263	-11 505
18.56	Tööjõu- ja majandamiskulud	-12 082	-11 324	-181	-181	-12 263	-11 505
18.57	Laste ja perede programm						
18.58	Perehüvitiste maksmine ja vanemluse toetamine	-883 446	-4 724	48	48	-883 399	-4 677
18.59	Tööjõu- ja majandamiskulud	-7 225	-4 413	49	49	-7 176	-4 364
18.68	Muud toetused	-878	-311	-1	-1	-879	-312
18.69	Lastekaitse tagamine	-6 752	-4 308	105	105	-6 647	-4 203
18.70	Tööjõu- ja majandamiskulud	-5 970	-3 632	46	46	-5 923	-3 586
18.71	Sotsiaaltoetused	-338	-338	60	60	-278	-278
18.72	Muud toetused	-444	-338	-1	-1	-445	-339
18.73	Laste heaolu toetavate teenuste korraldamine	-19 543	-12 115	48	48	-19 494	-12 067
18.74	Tööjõu- ja majandamiskulud	-10 506	-5 935	49	49	-10 456	-5 886
18.76	Muud toetused	-2 865	-8	-1	-1	-2 866	-9
18.78	Ohvriabiteenuste ja hüvitiste tagamine	-9 614	-6 811	-56	-56	-9 670	-6 867
18.79	Tööjõu- ja majandamiskulud	-8 126	-5 480	-55	-55	-8 181	-5 535
18.82	Muud toetused	-28	-9	-1	-1	-29	-10
18.83	Tulemusvaldkond: Tervis	-2 571 225	-69 950	-1 685	-1 685	-2 572 910	-71 635
18.84	Tervist toetava keskkonna programm						
18.85	Elukeskkonnast tulenevate riskide vähendamine	-8 685	-6 004	-206	-206	-8 890	-6 210
18.86	Tööjõu- ja majandamiskulud	-8 088	-5 983	-208	-208	-8 296	-6 190
18.87	Muud toetused	-596	-20	2	2	-594	-18
18.89	Tervist toetavate valikute programm						
18.90	Vaimse tervise edendamine	-1 813	-1 704	70	70	-1 743	-1 634
18.91	Tööjõu- ja majandamiskulud	-1 439	-1 349	67	67	-1 372	-1 282
18.92	Muud toetused	-374	-355	3	3	-371	-352

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
18.93	Nakkushaiguste ennetamine ja tõrje	-6 525	-5 714	19	19	-6 506	-5 695
18.94	Töøjõu- ja majandamiskulud	-6 481	-5 689	21	21	-6 459	-5 668
18.95	Muud toetused	-44	-25	-2	-2	-46	-27
18.96	Tervise edendamine ja riskikäitumise vähendamine	-17 626	-13 821	-135	-135	-17 761	-13 957
18.97	Töøjõu- ja majandamiskulud	-15 963	-12 397	-131	-131	-16 095	-12 529
18.98	Muud toetused	-1 662	-1 424	-4	-4	-1 666	-1 428
18.99	Inimkeskse tervishoiu programm						
18.100	Tervishoiu tööjõu tagamine	-7 206	-6 226	-158	-158	-7 364	-6 384
18.101	Töøjõu- ja majandamiskulud	-2 530	-2 444	36	36	-2 493	-2 408
18.103	Muud toetused	-3 801	-3 782	-194	-194	-3 996	-3 977
18.104	Tervishoiuteenuste kvaliteedi tagamine	-2 626	-2 559	37	37	-2 589	-2 522
18.105	Töøjõu- ja majandamiskulud	-2 590	-2 542	36	36	-2 554	-2 506
18.106	Muud toetused	-36	-17	1	1	-35	-16
18.107	Tervishoiu rahastamine ja ravikindlustuse tagamine	-2 477 957	-11 541	-2 020	-2 020	-2 479 977	-13 561
18.109	Muud toetused	-343 563	-11 541	-2 020	-2 020	-345 583	-13 561
18.113	Ravimite ja meditsiiniseadmete kättesaadavuse edendamine	-8 658	-2 439	36	36	-8 623	-2 403
18.114	Töøjõu- ja majandamiskulud	-8 618	-2 418	35	35	-8 583	-2 383
18.115	Muud toetused	-39	-20	1	1	-39	-19
18.117	Esmatasandi tervishoiu ja spetsialiseeritud abi tagamine	-28 225	-11 976	701	701	-27 523	-11 274
18.118	Töøjõu- ja majandamiskulud	-6 322	-5 015	645	645	-5 677	-4 370
18.119	Muud toetused	-21 903	-6 961	57	57	-21 846	-6 904
18.120	IT-teenuste osutamine tervisevaldkonnas	-11 903	-7 965	-30	-30	-11 933	-7 994
18.121	Töøjõu- ja majandamiskulud	-11 903	-7 965	-30	-30	-11 933	-7 994
18.123	INVESTEERINGUD	-12 975	-6 356	-255	-255	-13 230	-6 610
18.124	IT investeeringud	-10 713	-6 356	-238	-238	-10 951	-6 593
18.125	Muud investeeringud kokku	-180	0	-17	-17	-197	-17

Sotsiaalministeeriumi valitsemisalale suunatakse **Eesti.ai** tervise valdkonna projektide elluviimiseks **2 020 000 eurot** programmi tegevusse *Tervishoiu rahastamine ja ravikindlustuse tagamine*, et toetada perearstide ja kiirabibrigaadide tööd ning kasutada haiguste ennetamisel tehisintellektil põhinevaid lahendusi. 2026. aastal toetatakse järgmisi projekte:

- Projekti „Tehisaru toel dokumentatsiooni automatiseerimine perearstidele ja õdedele Perearsti infosüsteemis PAI“ rahastatakse 2026. aastal **320 000 euroga**, et arendada uude planeeritavasse perearsti infosüsteemi (PAI) tehisaru toel perearstide ja õdede dokumentatsiooni automatiseerimist toetavad liidesed. Vahendid suunatakse Tervisekassale uue tehisaru arendustiimi, vajalike tarkvarade ja sisseostetavate teenuste kuludeks.

- Projekti „Tehisaru tugi dokumentatsiooni automatiseerimiseks eKiirabi süsteemis“ rahastatakse 2026. aastal **350 000 euroga**. Eesmärgiks on vähendada kiirabikaardi täitmisele kuluvat administratiivset koormust automatiseeritud transkriptsiooni abil ning parandada kiirabijuhtumiga seotud andmekvaliteeti ning dokumentatsioonikiirust.
- Teadus- ja arenduskoostööd ülikoolide ja teaduskeskustega projektis „Tervishoiu tulemuspõhine rahastus ja krooniliste haiguste ennetus“ rahastatakse 2026. aastal **900 000 euroga**. Eesmärgiks on tõhusamalt ennetada inimeste kroonilisi haigusi ja muuta tervishoiu rahastamine ennetusele orienteerituks, kasutades selleks maailmas uutset „Delphi 2M“ (kasutusel ka „Transformer“) tehisintellekti mudelit, mis on treenitud Suurbritannia Biobank andmetel. Mudelit on edukalt piloteeritud Taanis ja testimist on alustatud ka Soomes. Projekt keskendub kahele piloot ennetus- ja ravitekonnale: südame-veresoonkonna haigused ja II tüüpi diabeet. Vahendid suunatakse Tervisekassasse.
- Projekti „Andmering“ rahastatakse **450 000 euroga**. Eesmärgiks on luua südamehaiguste näitel Eesti tervishoiule ühtne ja toimiv lahendus, mis võimaldab kliinilisi andmeid koguda juba ravitöö käigus ning kasutada neid süsteemselt ravikvaliteedi juhtimisel, rahastamisotsustes, poliitikakujunduses ja teaduses. See tähendab, et kogutud andmete abil saab hinnata, kus ravi toimib hästi, kus kulutatakse ressursse ebaefektiivselt ning millised patsiendid võivad süsteemis tähelepanuta jääda. Projekt tugineb OMOPi (*Observational Medical Outcomes Partnership*) avatud andmestandardile, mis koondab erinevad terviseandmed — haiguslood, retseptid, laboritulemused ja raviarved — ühtsesse, universaalsesse struktuuri. Selline standardiseerimine on eelduseks, et andmeid saaks võrrelda ja sisukalt kasutada ning sellele tuginevalt luua uusi tehisaru rakendusi. Projekti haldab Tervisekassa ning viib seda ellu koostöös Tartu Ülikooli TeamPerMed personaalmeditsiinikeskusega jt teadusasutustega.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes ja investeringutes)

Tervise Arengu Instituut suunab programmi tegevuse *Esmatasandi tervishoiu ja spetsialiseeritud abi tagamine* tegevuskuludest **216 731 eurot Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskusele** (edaspidi TEHIK) viljatusravi infosüsteemi “Viljatusravi andmekogu” IT-hanke läbiviimiseks. Lisaks IT vahenditele suunab Tervise Arengu Instituut vahendeid ka TEHIKU tegevuskuludesse, et hoida personalivõimekust. Tegemist on haldusala sisese tööjaotusega lähtudes asutuste kompetentsidest ja spetsiifikast, kus Tervise Arengu Instituut kui projekti sisuline juhtasutus teeb koostööd TEHIK-ga.

Sotsiaalkindlustusamet suunab programmi tegevuselt *Lastekaitse tagamine* perelepituse teenusest **60 000 eurot TEHIK-ile** sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri (STAR) arendustöödeks (perelepituse vanemluskokkuleppe kinnitusmalli vormi väljatöötamine). Eelarvelisi vahendeid on võimalik ümber suunata, kuna perelepituse teenuse uue teenuspraktika juurutamine on olnud oodatust aeglasem.

TEHIK suunab programmi tegevuse *IT teenuste osutamine sotsiaalvaldkonnas* majandamiskuludest **80 645 eurot** investeringutesse andmepõhise aruandluse projekti elluviimiseks, kuna projekti raames teostatav lastekaitse töölaua arendus kvalifitseerub investeringuks. Varasemalt kavandatud tegevuste eesmärk ja sisu ei muutu.

Sotsiaalministeerium suunab erinevate programmi tegevuste majandamiskuludelt **17 239 eurot** kinnisvarainvesteeringu (Kaagvere kinnistud) tegemiseks. 2026. aasta riigieelarve koostamisel planeeriti vahendid ekslikult majandamiskuludena ning suunatakse nüüd investeringuks.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Sotsiaalministeerium suunab erinevatelt programmitegevustelt kokku **492 942 eurot** teadus- ja arendus- ning innovatsioonitegevuse vahendeid valitsemisala asutustele. 2026. aasta riigieelarve koostamisel planeeriti projektide selgumiseni rahalised vahendid Sotsiaalministeeriumi eelarvesse. Vahendid suunatakse ümber järgmiselt:

- **247 600 eurot Tervise Arengu Instituudile** *Tervise edendamine, sh riskikäitumise vähendamine* programmi tegevuse eelarvesse uuringute “Vaimse tervise teenuste kasutamine depressiooni- ja üldistunud ärevushäire riskiga isikutel”; “Noorte uimastite tarvitamise SBIRT (TAI)”;"Objektiivsete mõõtmistega kehalise aktiivsuse, une ja vaimse tervise uuring”; “Rakendamata kvalifitseeritud töajõu analüüs tervisevaldkonnas" läbiviimiseks.
- **244 237 eurot Terviseametile** *Elukeskkonnast tulenevate riskide vähendamise* programmi tegevuse eelarvesse projektide „Parasiitide riski maandamine, eeskätt pinnavett kasutavates veevärkides (eriti tulvaperioodidel) ja sinivetika toksiini ohu kindlakstegemine jätkuseire“; “Joogiveehaarde seire kohandamine lähtuvalt joogiveehaarde valgala/toiteala riskihindamise tulemustest ja varasematest seireandmete tulemustest” läbiviimiseks.
- **1 105 eurot TEHIK-le** programmi tegevuse *IT teenuste osutamine sotsiaalvaldkonnas* eelarvesse reaalmaajanduseprojekti elluviimiseks.

Sotsiaalministeerium suunab programmi tegevuselt *Vaimse tervise edendamine* **108 000 eurot** Sotsiaalkindlustusametile programmi tegevuse *Ohvriabiteenuste ja hüvitiste tagamine* tegevuskuludeks emotsionaalse toe ja hingehoiu telefoniteenuse pakkumiseks (3 lisanõustajat). Tegemist on vaimset tervist parandava meetmega, mida osutab Sotsiaalkindlustusamet.

Tervise Arengu Instituut (TAI) suunab programmi tegevuse *Esmatasandi tervishoiu ja spetsialiseeritud abi tagamine* tegevuskuludest **331 000 eurot TEHIK-le** programmi tegevuse *IT teenuste osutamine tervisevaldkonnas* tegevuskuludeks projektile “Andmepõhisele aruandlusele üleminek”. Koodiloendite analüüsiks 60 000 eurot ja tervisestatistika infosüsteemi Medistat analüüsi- ja arendustöödeks 271 000 eurot. Tegemist on haldusala sisese tööjaotusega lähtudes asutuste kompetentsidest ja spetsiifikast, kus TAI kui projekti sisuline juhtasutus teeb koostööd TEHIKU-ga.

TEHIK suunab asutuse siseselt programmi tegevuse *IT-teenuste osutamine tervisevaldkonnas* tegevuskuludelt **333 487 eurot** programmi tegevuste *IT-teenuste osutamine sotsiaalvaldkonnas* ning *Tööpoliitikat toetavate rakendusteenuste pakkumine* tegevuskuludeks, kuna asutusesiseselt täpsustakse kulude jaotust, et tagada teenuste hindade täpsem kujunemine.

Sotsiaalministeerium täpsustab asutuse siseselt erinevate programmi tegevuste vahelist kulude jaotust majandusliku sisu järgi vastavalt tegelikele vajadustele:

- Erinevate programmi tegevuste personalikuludest suunatakse **205 160 eurot** programmi tegevuse *Tervishoiu töajõu tagamine residentuurikulude* eelarvele, et tagada aktiivselt õppivatele residentidele tasud praktikajuhendamiseks ja õppekorralduseks. Sotsiaalministeerium on leidnud võimaluse kokku hoida personalikuludelt ning vähendanud üritustele planeeritud eelarveid.
- Erinevate programmi tegevuste personalikuludest (töötasud, lepingutasud, üritustega seotud erisoodustusi) suunatakse **426 090 eurot** erinevate programmi tegevuste majandamiskuludesse (nt lähetused, üritused, tervishoid, koolitus, teadus- ja arendustegevus). Muudatuse tulemusel suunatakse 58 696 eurot heaolu tulemusvaldkonnast tervise tulemusvaldkonda. Aasta alguses on üle vaadatud planeeritud eelarved ,mis annab võimaluse vahendite ümbertõstmiseks.
- Erinevate programmi tegevuste vahel suunatakse ümber **8 737 eurot** rahvusvaheliste organisatsioonide liikmemaksusid (Euroopa sotsiaaluuring ERIC; NDPHS; WHO ja Pompidou Group liikmemaksu ning OECD tervise vabamakse), kuna 2026. aasta riigieelarve seaduse koostamisel jäid nimetatud liikmemaksude jaotused korrigeerimata. Muudatusega tagatakse liikmemaksude eelarvete kajastamine õigesti programmi tegevustes. Lisaks suunatakse erinevatest

programmi tegevuste personalikuludest **609 eurot** rahvusvaheliste organisatsioonide liikmemaksudeks, et katta valuutakursside muutused.

- Programmi tegevuse *Esmatasandi tervishoiu ja spetsialiseeritud abi tagamine* eelarvest suunatakse **18 731 eurot** Sotsiaalministeeriumi tegevuskuludesse, mis jaguneb erinevate programmi tegevuste vahel, sest teadus- ja arendus- ning innovatsioonitegevuse projekti 1+Miljon Genoomi eelarvet on võimalik vähendada. 2025. aastal suurendati ministri liigendusega 2025. aasta toetuse summat samas mahus Sotsiaalministeeriumi tegevuskulude arvelt, seetõttu ei ole teadusprojekti eelarvet enam vaja algselt planeeritud mahus.
- Teadus- ja arendus- ning innovatsioonitegevuse projektidel on täpsustatud majanduslik sisu, mille tõttu suunatakse **14 977 eurot** erinevate programmi tegevuste personalikuludest toetusteks. Kulude ümberplaneerimisel tegevuse eesmärk ei muutu, kuid muutub eelarve jaotus tulemusvaldkondade vahel. Heaolu tulemusvaldkonna eelarve väheneb 492 euro võrra ja sama suures mahus suureneb tervise tulemusvaldkonna eelarve.
- Partnerlusprojektide vahendeid suunatakse programmi tegevuselt *Vaimse tervise edendamine* **5 469 eurot** programmi tegevusele *Hoolekande kättesaadavuse tagamine ja toimetuleku toetamine* vastavalt avatud voorudes tehtud otsustele.
- Programmi tegevuse *Lastekaitse tagamine* majanduskuludest suunatakse **2 935 eurot** erinevate programmi tegevuste majandamiskuludele vastavalt ruumide kasutajate ümberjaotamisest, et tagada kinnisvaraga soetud kulude eelarved õigetest programmi tegevustel ja teenustel. Muudatuse tulemusel suunatakse 1 407 eurot heaolu tulemusvaldkonnast tervise tulemusvaldkonda.

VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 15. Välisministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

Seaduse rea nr		2026. aasta riigieelarve seadus (RT I, 18.12.2025, 22)		Muudatus		Täpsustatud 2026. aasta eelarve	
		Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
19.5	KULUD	-115 283	-107 761	250	250	-115 033	-107 511
19.6	Välisministeerium	-115 283	-107 761	250	250	-115 033	-107 511
19.7	Tulemusvaldkond: Välispoliitika	-112 642	-107 761	250	250	-112 392	-107 511
19.8	Välispoliitika programm						
19.9	Eesti julgeolekukeskkonna tugevdamine	-28 556	-27 801	-216	-216	-28 772	-28 017
19.10	Tööjõu- ja majandamiskulud	-21 462	-20 708	-186	-186	-21 649	-20 894
19.11	Muud toetused	-7 094	-7 094	-30	-30	-7 124	-7 124
19.12	Eesti välispoliitiline osalus globaalsetes teemades	-22 947	-22 192	-156	-156	-23 103	-22 348
19.13	Tööjõu- ja majandamiskulud	-19 571	-18 816	-186	-186	-19 757	-19 003
19.14	Muud toetused	-3 376	-3 376	30	30	-3 346	-3 346
19.15	Juriidiliste, konsulaar-, sanktsiooni- ja strateegilise kauba küsimuste lahendamine	-16 273	-15 581	-140	-140	-16 413	-15 720
19.16	Tööjõu- ja majandamiskulud	-15 815	-15 122	-140	-140	-15 954	-15 262
19.18	Eesti välismajandushuvide edendamine ja kaitse	-15 635	-13 334	855	855	-14 780	-12 479
19.19	Tööjõu- ja majandamiskulud	-12 447	-10 751	855	855	-11 593	-9 896
19.21	Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine	-29 231	-28 853	-93	-93	-29 324	-28 946
19.22	Tööjõu- ja majandamiskulud	-9 419	-9 042	-93	-93	-9 512	-9 135
19.25	INVESTEERINGUD	-14 983	-11 813	-250	-250	-15 233	-12 063
19.27	Muud investeeringud kokku	-3 264	-1 120	-250	-250	-3 514	-1 370

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Välisministeerium suunab International Holocaust Remembrance Alliance liikmemaksu tasumiseks kavandatud **30 000 eurot** programmi tegevuse *Eesti välispoliitiline osalus globaalsetes teemades* toetustest programmi tegevuse *Eesti julgeolekukeskkonna tugevdamine* toetustesse. Alates 2026. aastast tasub antud liikmemaksu struktuuriüksus, mille kulud kajastuvad programmi tegevuse *Eesti julgeolekukeskkonna tugevdamine* eelarves.

Välisministeerium muudab programmi tegevuste vahelist majandamiskulude eelarvet, et viia see kooskõlla ministeeriumi-sisese eelarve koostamise ja täpsustamise käigus selgunud vajadustega. Selleks suunatakse programmi tegevuse *Eesti välismajandushuvide edendamine ja kaitse* majandamiskuludest **821 446 eurot** ümber alljärgnevalt:

- nii programmi tegevuse *Eesti välispoliitiline osalus globaalsetes teemades* kui ka *Eesti julgeolekukeskkonna tugevdamine* majandamiskuludesse **252 753 eurot**;
- programmi tegevuse *Juriidiliste, konsulaar-, sanktsiooni- ja strateegilise kauba küsimuste lahendamine* majandamiskuludesse **189 564 eurot**;

- programmi tegevuse *Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine* majandamiskuludesse **126 376 eurot**.

Muudatus on vajalik, kuna algse 2026. aasta riigieelarvega võrreldes on täpsustunud eelarve jaotus peamaja osakondade ja esinduste vahel. Uute esinduste avamisega seotud vajalikud kulud planeeriti algses eelarves peamaja alla, kuna polnud veel täpsustunud avatavate esinduste sihtriigid ega detailsed tegevused. Avamistega seotud tegevused ning plaanid on nüüdseks täpsustunud. Samuti planeeriti algses eelarves peamaja alla täiendavad äridiplomaatia ellu viimiseks vajalikud vahendid, kuna polnud veel teada tegevuste mahud ja jaotus peamaja osakondade ja esinduste vahel. Äridiplomaatiliste tegevuste jätkamise maht välisesindustes on nüüdseks täpsustunud. Ümberplaneerimine ei muuda vahendite sihtotstarvet, ega kasutamise eesmärki. Muudatusega tagatakse eelarve kajastamine õigetes programmi tegevustes.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes ja investeeringutes)

Välisministeerium suunab tehisintellektil põhinevate arenduste hankimisega seotud majandamiskuludest **250 000 eurot** IT investeeringutesse, kuna arendused klassifitseeruvad finantsarvestuses investeeringuteks. Muudatus mõjutab programmi tegevuste eelarveid alljärgnevalt:

- nii programmi tegevuste *Eesti välispoliitiline osalus globaalsetes teemades* kui ka *Eesti julgeolekukeskkonna tugevdamine* majandamiskulud vähenevad **66 667 eurot**;
- programmi tegevuse *Juriidiliste, konsulaar-, sanktsiooni- ja strateegilise kauba küsimuste lahendamine* majandamiskulud vähenevad **50 000 eurot**;
- programmi tegevuste *Eesti välismajandushuvide edendamine ja kaitse ning Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine* majandamiskulud vähenevad **33 333 eurot**.

II RIIGI 2026. AASTA LISAEELARVE SEADUSE EELNÕU TEKSTIPARAGRAHVIDE SELGITUSED

§ 2. Lisaeelarve Eesti.ai vahendite eristamine

Eelnõu §-ga 2 nähakse ette lisaeelarvega eraldatud Eesti.ai algatuste eelarve eristamiseks vajalikud arvestusobjektid.

Arvestusobjektide kasutuselevõtt võimaldab piirmääraga vahendeid eristada muudest riigieelarve piirmääraga vahenditest kõikides eelarve ja finantsarvestuse infosüsteemides, sh on lihtsasti eristatav ka lisaeelarve täitmine.

§ 3. 2026. aasta riigieelarve seaduse muutmine

Lisatava paragrahvi 10 lõike 6 kohaselt võib Siseministeeriumi valitsemisalas olev Kaitsepolitseiamet kasutada tema valduses oleva pärandina saadud kinnisasja müügist laekunud vahendeid testamendis tehtud korralduste täitmiseks.

Eesti Vabariik omandas 2026. aastal pärimise teel vara, mille hulka kuulub kaks kinnistut. 2026. aastal on plaanis võõrandada Eesti asuv korteriomand, prognoositavalt laekub müügist 95 000 eurot.

Riigi poolt pärimise teel omandatud kinnis- ja vallasvara osas ja selle võõrandamisest laekuvate vahendite kasutamise osas eriregulatsioon puudub. Riigivaraseaduse § 7 lg 1 kohaselt loetakse riigi omandatav vara selle riigivara valitseja valitsemisele kuuluvaks, kellele see vara seaduse või tehingu alusel tuleb üle anda või kes on õigustatud või kohustatud selle vastu võtma, ning § 8 lg 7¹ alusel võib riigivara valitseja sätestada volitatud asutuse riigivaraga seotud õiguste ja kohustuste ulatuse. Vastavalt pärandaja soovile on riigivara valitsejaks määratud Siseministeerium ja volitatud asutuseks Kaitsepolitseiamet. Pärimisseadusest tulenevalt tuleb vara kasutamisel ja käsutamisel arvestada pärandaja viimast tahet, sh testamendis pärandi kohta tehtud korraldusi. Seega kuulub pärandina saadud kinnisvara võõrandamisest laekuv tulu vastavalt pärandaja tahte Kaitsepolitseiametile.

Algatab Vabariigi Valitsus 11. mail 2026.a

Vabariigi Valitsuse nimel

(allkirjastatud digitaalselt)

Heili Tõnisson
Valitsuse nõunik